

Mlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

7. leto / številka 12

V Celovcu, dne 24. marca 1955

Cena 1 šilling

Avstrija in zunanja politika

Na svetovni pozornosti se nekatera vprašanja vedno zopet ponavljajo in iščejo rešitve. Tako je vprašanje državne pogodbe za Avstrijo v teku četrtega desetletja ponovno v ospredju diplomatskih razgovorov in posvetovanj.

Na zadnjem skupnem posvetovanju velikih štirih februarja leta 1954 v Berlinu je nekaj časa res izgledalo, da bo prišlo vendar do končnega sporazuma v tem vprašanju. Ostalo pa je vse pri starem. Le na znotraj se je avstrijski vladi posrečilo, da je nekoliko omilila pritisk zasedbenih sil predvsem na gospodarskem področju. Avstrijsko vprašanje pa je v zunanji politiki stalo za leto dni v ozadje.

Zunanji minister Sovjetske zveze je po letu dni zopet sprožil to vprašanje na posvetovanju vrhovnega sovjetskega sveta 8. februarja letošnjega leta v Moskvi. Avstrijska vlada je takoj pograbila to novo priliko in poskusila spraviti zadevo korak naprej. Iz vladine izjave je jasno razvidno, da tudi na avstrijski strani odobravajo vsakršno podporo velikih zaveznikov proti zopetni priključitvi k Nemčiji, toda istočasno stavi avstrijska vlada tudi zahtevo, da zajamčijo velike države tudi varnost pred vsako drugo priključitvijo. Med sovjetsko in dunajsko vlado so se vršili podrobni razgovori o tem vprašanju in bi po vsej verjetnosti Sovjetska zveza pozdravila obisk zveznega kanclerja ing. Raaba v Moskvi. Ravno na ta naslov je prišlo že več očitkov in sicer, da potujejo avstrijski politiki v zapadne države in Ameriko, da jih pa v Moskvo ni.

Druga sovjetska zahteva pa je bila, da Avstrija ne sme nuditi nobeni državi vojaških oporišč na svojem ozemlju. Tudi v tej točki je avstrijska vlada zavzela jasno stališče; razume pa se, da je ravno rešitev tega vprašanja odvisna od zadržanja zasedbenih držav. Dokler zasedbene sile ustanavljajo taka oporišča po svoji mili volji, tako dolgo seve Avstrija za tovrstno početje ni odgovorna.

Da bi podprli avstrijska prizadevanja po sklenitvi državne pogodbe, je panevropski kongres, ki je zasedal v nemškem mestu Baden-Baden sklenil, da z vso svojo moralno silo terja rešitev avstrijskega vprašanja. Kongres je sklenil poslati poseben poziv na vse članice Združenih narodov, da bi vsaj ena izmed teh pri mednarodnem sodišču v Haagu stavila zahtevo, da to sodišče povzame strokovno mnenje, če je država, ki je bila oropana svoje samostojnosti in svojega političnega odločevanja, odgovorna za vojno početje zasedbene sile. Nadalje naj bi to mednarodno sodišče izpovedalo, če je taka država dolžna, da trpi trajno vojaško zasedbo in pod pritiskom take zasedbe sprejema tudi obveznosti, ki škodujejo njenemu gospodarstvu in notranjepolitičnemu življenju.

Po vseh dosedanjih izkušnjah pa izgleda, da je Sovjetska zveza porinila avstrijsko državno pogodbo v ospredje svetovne politike le sedaj in to v trenutku, ko je ravno francoski senat pri tem, da odobri oborožitev Zapadne Nemčije in sta obe nemški zbornici svoj pristanek že dali. Danes vse kaže, da bo francoski senat v teku tega tedna odobrila to, kar je francoski parlament že sprejel, čeprav deloma pod pritiskom Anglije in Amerike. V veliki politiki je pač že tako, da tudi velike države v svojem odločevanju niso povsem samostojne, marveč na tako odločevanje močno vpliva celotni svetovni položaj.

Ko pa bodo vse zapadne države sprejele osnove vojaške medsebojne povezave, se bo seve tudi avstrijsko vprašanje pojavilo v novi luči in ni izključeno, da ga bodo Sovjeti

Nespremenjena cena in kvaliteta mleka

Ministrski odbor se je pod predsedstvom poljedelskega ministra Thome posvetoval o ureditvi cen mleka in je sklenil, da se ne bo nič spremenilo ne pri ceni in ne pri kakovosti mleka, to je ne pri producentu in ne pri potrošniku. Deficit bodo krili s podporami iz javnih sredstev in v slučaju, da bodo podaljšali zakon o gospodarstvu z mlekom, ki poteče 30. junija, bodo zvišali znesek, ki je bil do zdaj določen z 20 groši na liter, na 21 grošev. Tako upajo, da bo ta problem rešen.

Državni dohodki v februarju

Finančno ministrstvo je sporočilo dohodke, ki jih je imelo meseca februarja. Pri javnih oddajah zvezne države je bilo 1 milijardo 337 milijonov 654.000 šil. dohodkov, od katerih so odstopili 436.520.000 šil. po proporcijah deželam in občinam. Direktni davki so prinesli 560,42 milijonov (od tega dohodninski davek skoraj 142 milijono-

nov, plačilni davek dobre 104 milijone, davek korporacij nekaj čez 41 milijonov, premoženjski davek dobrih 19 milijonov, obrtni davek 208 milijonov in zasedbeni skoraj 37 milijonov šil.). Dohodki prometnega davka znašajo skoraj 257 milijonov, zvezna doklada 128 m.l., carine 92 mil., trošarinski davek pa 144 milijonov šil. (od tega je bilo pri tobaku skoraj 78 milijonov dohodkov). Na pristojbine in podobno je prišlo 156 milijonov šil.

Prispevki za stanovanja in ponovno zgraditev znašajo 29 mil. in podobni dohodki še 26 milijonov šilingov.

Januarja je bilo 1551 milijonov šil. dohodkov, kar pomeni, da so se državni dohodki februarja nekoliko znižali. Ministrstvo je pojasnilo, da je ta razlika nastala zaradi tega, ker so februarja pobrali le nekatere davke, ker večina se plačuje četrtletno, pa tudi zaslužek je bil manjši, ker zaradi neugodnega letnega časa zaposlitev ni bila popolna, pa tudi nekateri drugi davki so odvisni od letnega časa. (APA)

Ali bo Churchill odstopil?

Vesti o odstopu angleškega ministrskega predsednika Winstona Churchilla dobivajo vedno več podlage in po poročilih iz Anglije računajo zdaj s tem, da tudi tisti, ki so na višjih položajih.

Uradni zastopniki vlade niso hoteli dati o tej zadevi nobene izjave. Poznavalci položaja in politiki, ki Churchilla dobro poznajo, so mnenja, da polaga dosedanja ministrski predsednik veliko važnosti na točno izpolnjevanje zakona, kar pomeni, da bo sporočil termin svojega odstopa šele po razgovoru s kraljico Elizabeto II. Domnevajo, da bo to v prvih dneh meseca aprila, preden bodo odšli poslanci na velikonočne počitnice.

Največ izgledov za Churchillovega naslednika ima dosedanja zunanji minister Eden, na Edenovo mesto bo pa verjetno prišel sedanji obrambni minister Mac Millan. Na splošno pa mislijo, da bo Churchill še nadalje obdržal svoje poslansko mesto v spodnji zbornici in bo vedno vladi na razpolago za kake posebne naloge. (Reuter)

Egiptovska zastava ob Sueškem kanalu

Te dni so ob Sueškem kanalu prvič izobesili egiptovsko zastavo. Ob tej priliki so

priredili posebno svečanost, na katero so povabili tudi diplomatske zastopnike in visoke britanske častnike. Prišlo je tudi mnogo Egiptčanov iz bližnjih mest.

Egiptovski ministrski predsednik polkovnik Nasser je imel nagovor, v katerem je izjavil, da se s tem začenja nova doba v zgodovini Egipta in poudaril, da se zdaj morejo čutiti res proste.

S tem dnem so prevzele egiptovske čete obrambo sueške cone. (Reuter)

Še en sovjetski minister odstavljen

Radio Moskva je sporočil, da so sovjetskega kulturnega ministra G. F. Aleksandrova razrešili službe — zaradi nesposobnosti. Na njegovo mesto je bil imenovan sovjetski poslanik na Poljskem N. A. Mihajlov.

Aleksandrov je veljal za prijatelja Malenkova in ga je ta pred dobrim letom poklical na to mesto. Aleksandrov je eden najbolj znanih sovjetskih zgodovinarjev in filozofov in je imel visoke funkcije v centralnem komiteju. Je tudi član prezidija sovjetske Akademije znanosti in tajnik filozofskega oddelka. Med zadnjo vojno je vodil vso sovjetsko propagando. (AFP)

Spremembe v diplomatski službi v Jugoslaviji

Na jugoslovanskih diplomatskih mestih so nastale znatne spremembe. Za novega poslanika v Parizu je bil imenovan namestnik zunanjega ministra dr. Baebler, dosedanja poslanik v Parizu Srdjan Prica pa je bil poklican nazaj v zunanje ministrstvo v Beograd. Dosedanja poslanik v Turčiji Miša Pavičević bo od zdaj zastopal jugoslovanske interese v Atenah. V Atenah je bil do zdaj Radoš Jovanović, ki bo šel na službeno me-

in tudi drugi zopet povezali z ostalim nemškim vprašanjem.

Ni pa izključeno, da se bodo Veliki trije ali celo štirje le zopet usedli k skupni mizi in tam poskusili priti v enem ali drugem vprašanju do enotnejšega gledanja. To pot bodo ubrali, ko bodo videli, da je vojaška moč na obeh straneh približno enaka in nobena stran nima gotovosti vojaške zmage v svojih rokah.

sto v Rio de Janeiro. Poslanika iz Tokia Maksa Baceja pa bodo poslali v Stockholm. (ST).

Napetosti med Cerkvijo in državo v Argentini

Napetosti med Cerkvijo in državo v Argentini še naraščajo. Pred kratkim je Peronova vlada črtala z liste priznanih praznikov pet katoliških praznikov in to utemeljila s tem, da je treba argentinsko proizvodnjo čim bolj povišati.

Argentinski škofje so izdali pastirsko pismo, v katerem protestirajo proti ukrepom vlade. Ta je namreč prepovedala tudi verske procesije in verska zborovanja na javnih prostorih, cerkvenim dostojanstvenikom ni dovoljeno govoriti po radiu in nekaj javnih nastavljenec je bilo zaradi verskega prepričanja odpuščenih iz službe. (AP)

K R A T K E V E S T I

Mejo bodo na novo merili med Tirolsko in Bavarsko. Z deli bodo začeli v kratkem. (APA)

Na gripi je zbolel tudi britanski zunanji minister Eden in je moral zaradi tega preložiti svoj obisk v Turčiji. (AP)

Do nemirov je prišlo na otoku Cipru. Povod je dal proces proti 13 Grkom, ki so obdolženi, da so pripravljali državljansko vojno. Demonstranti so vdrli v sodnijsko poslopje in osvobodili dva obtoženca. Vendar ju je policija kmalu odkrila in spet zaprla. (AFP)

Tudi na Poljskem so obrnili po novem kursu Sovjetske zveze. Pri otvoritvi poljskega parlamenta, pri kateri je bila navzoča tudi delegacija višjega sovjeta, je ministrski predsednik Cyrankiewicz poudaril, da bo treba povišati proizvodnjo težke industrije. (Reuter)

Na Formozi so baje pripravili že nekaj atomskih bomb, ki jih pa smejo uporabiti le v resnem slučaju in na izrecno dovoljenje predsednika Eisenhowerja.

Japonska bo plačala 12.25 milijonov švicarskih frankov kot odškodnino za škodo, ki jo je prizadejala v zadnji vojni švicarskim državljanom.

V sovjetskem delu Nemčije se morajo dijaki v prostem času od srede februarja do konca marca udeležiti akcije za zbiranje starih cunj, papirja in kosti. (AP)

V Ameriki imajo letalske formacije z ogromnimi bombniki, ki služijo kot nosilci za manjša letala, ki med poletom odletijo in spet pristajajo na velikih bombnikih.

Po ameriških uradnih poročilih so v zadnjih 18 mesecih odpustili iz obratov, kjer izdelujejo orožje, iz varnostnih razlogov 4000 delavcev. (AP)

Sovjetska vlada je preklicala naročila raznih predmetov za več milijonov funtov šterlingov pri nekaterih britanskih firmah. (AP)

V Parizu je nastopila bolgarska baletna skupina, ki je predvajala bolgarske narodne pleske. Med gledalci je prišlo do demonstracij in pretepov. (AP)

Pretekli teden je demonstriralo v glavnem mestu Belgije 300 žena proti znižanju družinskih doklad. Poklicati so morali policijske pomožne čete, ki so demonstrantke razpršile. (Reuter)

V severozahodni Švedski je zasul snežni plaz 17 smučarjev. Ker so hitro začeli z reševalnimi deli, so mogli rešiti 13 življenj, 4 smučarje so pa odkopali že mrtve. (Reuter)

Do težke nesreče je prišlo pretekli teden v Jonskem morju. Šlen vihar je poškodoval grški ribiški parnik, da se je začel potapljati. Na pomoč mu je prišel britanski potniški parnik. Posrečilo se jim je rešiti pet mož posadke potapljajoče ladje, pri nadaljnjih reševalnih poskusih pa je utonilo poleg 11 mož ponesrečenega parnika še osem mornarjev, ki so s čolni šli na pomoč ponesrečencem. (Reuter)

Neki 14-letni angleški šolar je pobegnil od doma z namenom, da bi šel v Egipt gledat grobove faraonov. Dobili so ga šele v južni Franciji in poslali domov. Časopisna poročila so pripomogla pobeglemu dijaku, ki se je spet pridno doma učil, da je dobil uradno povabilo od egiptovskega predsednika za obisk dežele faraonov.

Einstein, znan po svoji relativnostni teoriji je obhajal 14. 3. svoj 75. rojstni dan. Einstein živi zdaj v Ameriki v mestu Princetown. (Reuter)

V italijanskih ekspresnih vlakih bodo imeli tolmače za angleško, francosko, nemško, srbsko in špansko, ki bodo pomagali tujim turistom.

Politični teden

Po svetu . . .

Politična bomba . . .

Amerikanci delajo poskuse z atomskimi in vodikovimi bombami. V noči od 17. na 18. marec pa so spustili v zrak politično bombo, ki je vsekakor bolj razburila duhove ameriških zaveznikov in nasprotnikov kakor vsaka drugovrstna bomba.

Vsi se še spominjamo, da so se v teku zadnje vojne ponovno sestali na skupna posvetovanja zastopniki Amerike, Sovjetske zveze in Velike Britanije. Bili so to takozvani „Veliki trije“: Roosevelt, Churchill in Stalin. (Tudi Hitler in Mussolini sta imela taka posvetovanja in sanjala o zmagi.) Eno takih posvetovanj je bilo tudi v času od 4. do 11. februarja 1945 v Jalti na polotoku Krim ob Črnem morju. V tem času je bil konec druge svetovne vojne pred vrati in bilo je treba izdelati načrte, kako si bodo zavezniki razdelili med seboj vojni plen in kako bodo zarisali karto nove Evrope. Tudi taka vprašanja so izredne važnosti, ker se je v zgodovini že dostikrat pripetilo, da so si zavezniki za časa boja bili edini, pri delitvi plena pa so se sami med seboj stekli. Saj tudi tokrat izgleda podobno.

Ker je bila Hitlerjeva Nemčija skupni sovražnik, je prva skrb delitve veljala Nemčiji. Tako je bilo na konferenci v Jalti govora o delitvi Nemčije v pet ali celo sedem držav. Prusijo bi bilo po mnenju vseh treh treba ločiti od ostale Nemčije. Na jugu nemškega ozemlja je Churchill zahteval zvezo nemških držav med Avstrijo, Bavarsko, Württembergsko in Badensko z glavnim mestom na Dunaju, to naj bi bila nekaka podonavska konfederacija. Churchill je zahteval tudi pritegnitev Ogrske k podonavski zvezi, toda Stalin se je temu odločno uprl.

Posvetovali so se tudi o potrebi povojnih ukrepov o osebah, ki so bile najbolj krive izbruha vojne. Tu je Stalin odločno zahteval, da ne sme biti nobenih usmrtitev brez pravega sodnega postopka. Bilo je mnogo govora o zapadni poljski meji in v tem vprašanju so si bili v bistvu vsi edini.

Tudi Churchill za izselitev

Na konferenci v Jalti je Churchill zastopal mnenje, da je vojna stala nemški narod 6 ali celo 7 milijonov ljudi in je tako nastal v Nemčiji sami prostor za nove milijone, katere bo treba spraviti z vzhoda, da bo Poljska zmogla probleme, ki se bodo pojavili v novi Poljski. Poljsko samo je treba zadovoljiti in odškodovati za ozemlje, katero si bo po vojni vzela Sovjetska zveza. Nemčiji je treba vzeti Posarje in Porurje, torej premost in železo, ker sta ravno ta dva činitelja osnova nemške vojne industrije. V nemškem narodu naj se iztrebi elita na ta način, da bo uničenih 50.000 oficirjev.

Načrti za Vzhod

Ameriki in Veliki Britaniji je bilo veliko na tem, da bi tudi Sovjetska zveza vstopila v vojno z Japonsko. Sovjetskemu državnemu vodstvu in tudi ljudski miselnosti pa je bilo največ na tem, da se izogne dvema frontama, ker je bila itak obremenitev na zapadni fronti zelo težka. Ker pa je februarja 1945 na zapadu bila odločitev dejansko že padla, so tudi Sovjeti pristali na vstop v vojno proti Japonski, seve so si od zaveznikov dali zagotovila glede ureditve povojnih prilik na Daljnem vzhodu.

Vse te podrobnosti razgovorov je zapisoval Rooseveltov tajnik in tolmač Alger Hiss na raznih papirčkih. Ta Hiss pa je bil pozneje kot komunistični vohun obsojen. Hiss je imel na Rooseveltu močan vpliv in je bilo na ta način Stalinu možno, da je skoraj v vseh svojih zahtevah uspel. Seve je treba poudariti, da so bili Sovjeti za taka posvetovanja v vsakem slučaju tudi dobro pripravljeni in so probleme bolje poznali kakor Amerikanci.

Taki zapiski so seve po vseh državah izredna politična tajnost in se kot taka tajnost tudi čuvajo; pri nas v Avstriji je navada, da se šele po 50 letih dovoli objava, ko so vsi udeleženci razgovorov že mrtvi.

Politična nespretnost

To, kar so napravili Amerikanci z objavo teh zapiskov, bi po vsej verjetnosti Angleži ali Francozi ne napravili nikdar. Angleška in francoska diplomatska spretnost bi takega koraka ne dopustila. To objavo pa so dali Amerikanci proti izrecni volji Angležev in to še v času, ko se bje v Franciji še vedno boj za odobritev pariških do-

govorov glede zopetne oborožitve Nemčije. V Jalti so se namreč veliki trije posvetovali tudi o nepomembni vlogi, katero naj bi Francija igrala po vojni kot nekdanja velesila. Amerikanci so torej udarili tudi Francoze „z lopato po glavi“. Da je razburjenje v Veliki Britaniji veliko in resno, pa je danes razumljivo še prav posebno iz razloga, ker ti zapiski obremenjujejo tudi Churchilla, ki je tedaj v mislih delil Nemčijo, danes pa se z vso silo zavzema za njeno zopetno oborožitev.

Gotovo je, da si Amerika s to objavo ni pridobila novih prijateljev, pač pa si je sama ustvarila v zunanji politiki velike težave. Danes si bo vsakdo zelo dobro premislil, da bi tudi v najožjem krogu političnih posvetovanj odkrito govoril, kakor so govorili „Veliki zavezniki“ še v Jalti, ker pač obstaja možnost, da bodo tudi taki zapiski objavljeni, deloma celo iztrgani iz vse povezanosti, in bodo tako dali povsem drugo sliko, kakor so jo predstavljali v času razgovora.

Če se Amerikanci in predvsem zunanji minister Dulles niso zavedali daljnosežnosti teh objav prej, se jih bodo gotovo še v polni meri zavedli in verjetno tudi v notranji politiki republikanci ne bodo želi tistega uspeha nad demokrati, katerega pričakujejo za jesenske volitve. Danes blatiti umrlega predsednika Roosevelta, ki je leta 1945 govoril za vso Ameriko in gotovo napravil usodne napake, ni okusno. Bolj bi ustrezalo potrebi časa, da bi se diplomati iz Rooseveltovih napak učili.

Revolucija v delavski stranki

V britanski delavski (laburistični) stranki pa se težave nadaljujejo. Revolucionarja Bevana, ki je hodil nekam svojo politično pot, so iz skupnosti poslancev izključili, niso ga pa izključili iz stranke same. Vendar pa je tudi prva izključitev komaj dobila navadno večino in zaenkrat še ni vidno, bo li Bevan potegnil tudi druge poslance za seboj ali pa bo ostal sam kot neodvisen tudi še naprej član parlamenta.

Pri teh težavah v delavski stranki bi imeli seve konservativci, ki so na vladi, jako dobre izgleda, da bi razpisali predčasno nove volitve in gotovo tudi zmagali. Sedaj pa je udarila politična bomba ameriških objav, ki dela tudi ministrskemu predsedniku Churchillju težave.

V Belgiji pa kulturni boj

V Belgiji sta od zadnjih volitev na vladi liberalna in socialistična stranka. Krščanski konservativci, ki so bili leta na vladi sami, so v hudem boju za versko šolo, katero hoče vlada odpraviti. Demonstracije katoliških organizacij proti vladni šolski politiki so bile prepovedane.

Zapadna Nemčija je odobrila

Zvezni svet Zapadne Nemčije je končno odobril pariške dogovore. Pred tedni že je nemški parlament z veliko večino sprejel to pogodbo, ki naj da Zapadni Nemčiji popolno politično svobodo, jo vključi v Zapadno evropsko obrambno zvezo ter ji dovoli zopet oborožitev. Istočasno je zvezni svet sprejel resolucijo, v kateri poudarja, da je sedaj prva naloga zopetna združitev obeh Nemčij na miren način ter izvedba volitev v obeh delih in priprava nove ustave za vso Nemčijo.

. . . in pri nas v Avstriji

Najbolj je avstrijsko javnost zaposloval tudi prošli teden Molotov predlog glede avstrijske državne pogodbe.

Za avstrijsko vlado je bil odgovor, kot smo zabeležili že zadnjič, zelo težak. Saj se je pri tem morala ozirati tudi na Zapad, predvsem na Ameriko, ki ima pač v svojih projektih za organizacijo tako zvane „evropske varnosti“ tudi glede Avstrije svoje namene. Saj ni neznano, da bi se v slučaju popolne nevtralizacije Avstrije stezal dolg nevtralen pas od Švice sem, obsegajoč mogočeno gorovje Alp, ki bi odrezal ameriške postojanke v južni Nemčiji od oporišč v Italiji. Sredi prošlega tedna pa je Avstrija svoj odgovor le odposlala. Preko naših meja je ta odgovor vzbudil zanimanje, ker je sprejel ruske zahteve (garancije proti priključitvi in nevtralizaciji) na eni strani, na drugi pa vendar vso zadevo spretno potisnil vsem štirim zasedbenim silam pod nos, češ: „Vi se zedinite, mi smo pa itak voljni.“ Ker pa seveda pogodbe brez vseh štirih ni, ni pričakovati, da bi tozadevna pogajanja kmalu stekla. Znano je, da Zapad pred ratifikacijo „Pariških dogovorov“ noče pogajanj,

Sovjeti na drugi strani pa bi radi pogajanja prej. Iz poučenih krogov na Dunaju poročajo, da Avstrija vsekakor želi ostati v zadevi državne pogodbe s Sovjeti v stiku in se pogovori baje po diplomatski poti nadaljujejo.

Da bi postal

Dunaj

glavno mesto neke južnonemške države, ki bi celo vključevala po možnosti Madžarsko, so se menda svoj čas menili v Jalti. To smo povzeli iz objave jaltskih dokumentov, katere je nenadoma stavilo ameriško zunanje ministrstvo javnosti na razpolago. O tej zadevi poročamo na drugem mestu, zanimivo je le še dejstvo, da misel južno-nemške države v avstrijski javnosti nima nobenih korenin. Zgleda, da so izumrli oni, ki so še vedno sanjali o velikih „podonavski državi pod nemškim vodstvom“, danes se nacionalni krogi zanimajo le še za „združitev Nemčije“ in za to, kako bi odvrnili vsako možno nevarnost za njeno edinstvo.

Jugoslovanski minister

za industrijo, g. Franc Leskošek, se je mudil na uradnem obisku v Avstriji. Trgovski minister dr. Illig mu je na Dunaju priredil sprejem, kjer so z obeh strani zatrjevali, kako važno je, da se gospodarsko sodelovanje med obema državama še poglobi. O konkretnih sklepih ni bilo nič slišati, pač pa pravijo, da so govorili o ureditvi odplačila dolgov, ki jih ima Jugoslavija še do Avstrije iz dosedanjih trgovskih pogodb.

V Nižji Avstriji

je prišlo zopet do spora med koalicijskima strankama. Kmetijska zbornica pod vplivom OeVP je sklenila posebno resolucijo, ki oriše kmečke zahteve glede ureditve cen, ter uravnave uvoza in izvoza živil. SPOe pa se je postavila temu po robu, češ da kmečki zastopniki skušajo podražiti živila na račun delavcev. Spora še ni uspelo poravnati in pravijo, da se bo ravno na tem področju bila pri prihodnjih volitvah najostrejša borba.

Huda trenja so nastala v pododboru državnega zbora, ki se bavi z novo postavo o socialnem zavarovanju.

Socialno ministrstvo pod vodstvom socialistov je izdelalo tozadevni osnutek, ki so ga pristojni zastopniki institutov socialnega zavarovanja ter zastopniki delavskih zvez odobrili. V pododboru pa je naletel pri zastopnikih OeVP na odpor. Vključili so se tudi zdravniki, ki zahtevajo, da bi po novi postavi dobili več plače. Zdad dobijo namreč od bolniške blagajne za četrtletje 23.—šil. na bolnika, v bodoče pa naj bi dobili 30.—šil. Računali so, da bo nova postava prišla že junija tega leta pred parlament, vendar je zaradi navedenih nesporazumov zvezni kancler inž. J. Raab izjavil, da na to ni treba računati pred letom 1956. Zanimivo je v tej zvezi tudi dejstvo, da se nekateri krogi trudijo, da bi ustanovili več bolniških blagajn; vsak delavec bi sicer še moral biti zavarovan, vendar pa bi lahko po

Dunajski Burgtheater v Ljubljani

Pretekli teden je gostoval v Ljubljani dunajski Burgtheater. V dveh večerih je pokazal visok nivo avstrijske odrske umetnosti.

Prvi večer so igrali Goethejevo „Ifigenijo na Tavridi“ v režiji R. Aslana. V vlogi Oresta je nastopil Albin Skoda, ki je pokazal visoko znanje pravega umetnika, enako tudi Liselotte Schreiner v naslovni vlogi, Fr. Höbling kot tavrski kralj Toas, Fred Liebrecht kot Orestov prijatelj in H. Herberle kot poslanec. Kritika je to delo zelo pohvalila in omenja, da je Burgtheater s tem dokazal, da je vreden in dostojen velikega slovesa in tradicije ter da upravičeno uživa mednarodno sloves.

Drugi večer so zaigrali Schnitzerjevo trodejanjko „Ljubimkanje“ in enodejanko „Poslovilni večer“ (Souper), ki sta pa lažji stvari. Deli je režiral Ernst Lothar, kot igralci so pa nastopili: mnogim že iz filma znani Hans Moser, potem Robert Lindner, Aleksander Trojan, Inge Konradi in Gusti Wolf. Tudi ta predstava je dosegla pri gledalcih obilo priznanja, tako da so bile po mnenju kritika salve ploskanja na vitez umirjenih in zadržanih gledalcev premočno priznanje.

Kakor so pri Goethejevi Ifigeniji pokazali igralci visoko odrsko kulturo ter lepo govorno umetnost, pa so se odlikovali drugi večer z neprisiljeno igralsko prirodnostjo in lahkotnim obvladanjem govorice. Bilo pa je to gostovanje velik uspeh.

svoji prosti volji pristopil k tej ali drugi. Vendar ni računati, da bi ta prizadevanja bila uspešna in bo v glavnem ostalo pač približno pri tem, kot je sedaj.

Socialisti so imeli na Dunaju posebno konferenco, ki se je bavila s problemi prosvete.

V tej zvezi so razni mednarodni listi zapisali, da je pač pri socialistih konec le zgolj gospodarskih in socialnih zahtev, ki so bile običajne po prvi svet. vojni. Tudi oni uvidevajo, da je stranki za uspešno nadaljnje delo treba tudi močnega kulturnega delovanja. Človek le ni stroj in ima tudi duhovne potrebe.

Prosvetni minister

se je lotil nove ureditve pouka na šolah, kot smo že zadnjič omenili. Reševanje teh problemov bo zelo dolgotrajno. G. minister je na nekem zborovanju omenil, da je treba rešiti tudi vrsto materialnih vprašanj. Manjka modernih laboratorijev in šolskih poslopij. Na vse to bo torej treba misliti.

Na Koroškem

se je mudil g. dr. Kreisky, državni tajnik v zunanjem ministrstvu. Pravijo, da je on ena najmočnejših in najvažnejših oseb v vodstvu SPOe. Da je med SPOe in OeVP na Koroškem zaradi dvojezične šole zavladalo „premirje“, je menda v glavnem delo dr. Kreiskyja, ki je pri svojem koalicijskemu sopotniku temu primerno nastopil. V Beljaku je g. državni tajnik sprejel tudi delegacijo kmetov iz Ziljske doline. Ta mu je povedala svoje želje glede ureditve njihovih posestev, ki ležijo v Italiji. Dr. Kreisky je dejal, da z Italijo vodijo tozadevna pogajanja in da upa, da bo vprašanje dvolastnikov ugodno rešeno, kot se je to zgodilo na jugoslovanski meji.

Težave v Trstu

Da bi obrnili pozornost javnosti na težak gospodarski položaj v Trstu, so pretekli teden oklicali v Trstu enournno stavko, s čemer so se strinjali tudi tovarniški ravnatelji.

Glavni namen te stavke je bil, da protestirajo pri rimski centrali, ker preveč zanemara tržaške probleme in ne reši zadovoljivo perečega tržaškega gospodarskega položaja. Poudarjajo, da je število brezposelnih v Trstu naraslo od odhoda zaveznikov od 15.000 na 25.000 in da še niso sklicali mednarodne konference, ki bo sklepala o možnostih pozitivne prometa v tržaškem pristanišču. Doslej vedo namreč samo neuradno, da bo ta konferenca verjetno enkrat sredi aprila.

Da pomirijo preglasne kritike, so v Rimu objavili, da bo minister za trgovsko mornarico Tambori po veliki noči obiskal Trst. Minister za transport Mattarella pa je obljubil, da bodo zgradili še drugi tir na železniški progi med Trstom in Benetkami in je tako upanje na pozitivitev tržaškega pristanišča bolj realno. (AP)

SLOVENC

doma in po svetu

Zadnji simfonični koncert Slovenske filharmonije je dirigiral dr. Milan Horvat, ki je že drugo sezono dirigent radijskega orkestra v Dublinu na Irskem. Kot solistka je nastopila dunajska pianistka Edith Farnadi, ki spada med največje klavirske virtuoze, ki so kdaj nastopali v Ljubljani.

Lep uspeh Karla Rupla je bil njegov violinski koncert. Na klavirju ga je spremljal Marijan Lipovšek. Najprej sta zaigrala Beethovnov „Sonato“ v G-duru, nato balet „Pulcinella“, ki ga je komponiral Igor Stravinski na teme Pergolesija, in Bachov „Adagio in fuga“. Od slovenskih kompozitorov sta podala Lipovškovo delo „Andante“ in Krekovo „Humoresko“. Zaključila sta koncert z „Introdukcijo in rondom“, ki je ena najboljših skladb francoskega kompozista Saint-Saënsa.

Pino in Pia Mlakar sta se po dvehletni odsotnosti vrnila spet v Ljubljano in njuno delo je pokazalo že lepe sadove. Zlasti je uspela predstava Delibesovega baleta „Coppelia“, v katerem je nastopila Veronika Mlakarjeva in še dva gosta iz Münchena — Heino Hallhuber in Walter Matthes.

V Parizu je z uspehom nastopil dirigent Ciril Cvetko, ki je že drugič gostoval v Parizu. Plet njegova je nastopil s koncertom violinist Igor Ozim, nato je bil pa še povabljen na sodelovanje pri velikem umetniškem večeru, ki ga je priredilo Društvo prijateljev Francije.

Marijina kapelica na Brezjah prenovljena

V Marijinem letu je bila na novo preurejena Marijina kapelica na Brezjah in prav ob slovesnem zaključku tega leta, dne 8. decembra, jo je blagoslovil ljubljanski škof. Verni Slovenci so hoteli dati tudi zunanji izraz svoji ljubezni do Marije s tem, da so ji postavili v njenem letu lepšo kapelico na Brezjah.

Najbolj je bil potreben popravi oltar, ki je bil lesen in že zelo trhel. Bilo je nevarno, da se poruši. Obnovitvena dela so krili v glavnem s prostovoljnimi prispevki, zlasti so prispevali ameriški Slovenci, pa tudi drugi izza meja, ki v velikem številu obiskujejo to narodno božjo pot.

Novi oltar je nekoliko manjši, kot je bil prejšnji in je pomaknjen nekoliko v ozadje. Je ves iz marmorja in fino izdelan. Prav posebno umetno je izdelan tabernakelj in kovinasti svečniki ter v loku izpeljani lestenci, ki osvetljujejo Marijino podobo v ozadju, ki prosto visi na zadnji steni nad oltarjem. Tla so pokrita s črnim marmorjem, tudi stene so pokrite prav do stropa z marmornatimi ploščami slonokoščene barve. So pa prazne, le na vsaki strani sta ob oknih in v kotih po dva pozlačena kipca svetnikov, ki se lepo odražata od gladkih sten. Lepo je urejen tudi strop, na katerem dajejo medene kroglice videz zvezdnatega neba.

Vsa kapelica daje vtis preproste in hkrati vzvišene lepote in veličastja, s katero je hotel slovenski človek počastiti svojo Matro.

Pravijo, da smo elita....!

Na dijaških in zlasti akademskih sestankih se čestokrat poudarja, da je akademska mladina elita svojega naroda. Zato mislim, da bi bilo dobro, da si poglobljevali, če smo ali nismo elita svojega naroda oz. v kolikor smo in v kolikor nismo.

Naj na kratko objasnim pojem mase in pojem elite.

Pod pojmom mase razumemo skupino ljudi, v sebi nerazčlenjene, povezane med seboj s skupno idejo, enakim čustvovanjem in poželenjem, na škodo posamezne osebnosti. Človek mase torej ni sposoben lastne presoje in lastnega zaključka, ne uravnava svojih dejanj po lastnem predurku, temveč pod vplivom in sugestijo drugih. Pod pojmom elite pa razumemo člana vodilne plasti neke družbe, torej človeka, ki samostojno razmišlja, presoja in ukrepa ter kot tak odločilno vpliva na svojo okolico. Zgrešeno bi bilo misliti, da je med elito in maso neka ostra meja. Celotno posameznik se v gotovih vprašanjih človeškega udejstvovanja obnaša kot masa, v gotovih kot elita. Tako se v zdravstvenem vprašanju ljudje več ali manj slepo podvržejo zdravniškim navodilom, obnašajo se kot masa. Tudi tehnične pridobitve se v širših krogih sprejemajo brez razmišljanja o njihovem nastanku in stroju. Ravno tako ni nujno, da je strokovnjak, ki brez dvoma pripada eliti v svoji stroki, istočasno tudi moralna elita svojega naroda. Še bolj zapleteno postane vprašanje med maso in elito v vprašanjih

javnih zadev. Medtem ko je reševanje raznih zdravstvenih, gospodarskih, tehničnih in podobnih problemov vprašanje strokovne izobrazbe, zadevajo javni problemi direktno ob človeka in njegovo psiho. Za to zahteva njih reševanje — poleg spoznavanja problema — tudi široko poznavanje ljudi, zadosten čut za takt ter gotov zgodovinski čut zlasti v političnih vprašanjih, torej lastnosti, ki slone predvsem na življenjski izkušnji ter prirojenem smislu, na lastnostih, ki se ne dajo pridobiti iz izobrazbe.

Res je sicer, da izobrazba nudi neke vrste duševno orodje za reševanje narodnih problemov in to morda bolj poglobljena srednješolska kot pa visokošolska, ki je zaradi svoje specifičnosti omejena le na ozko področje človeškega udejstvovanja. Upoštevati moramo, da sestoji javno življenje poleg gospodarskih tudi iz politično-psiholoških momentov ter da je v vseh plasteh naroda več ali manj samoizobražencev, ki znajo v svojem okolju vse te momente bolj ali manj dobro presojati, izvajati lastne zaključke in zavzemati samostojna stališča; s tem pa vplivajo tudi na mnenje svojih sosedov — t. j.

ustvarjajo javno mnenje. Ta takozvana naravna elita se v borbi za življenjski obstanek pojavi sama ter zavzema v vsakem zdravem javnem življenju odločujoče mesto. Ne išče družabnih privilegijev, ker se svojega vpliva največkrat niti ne zaveda. Vsaka umetno ustvarjena elita pa nujno teži za monopolizacijo javnega življenja in, ko izvede svoje upravičene ali neupravičene reforme, pride slej ko prej v skupek ljudi, ki hočejo za vsako ceno obdržati privilegirane položaje, pa čeprav je življenje že davno zanikalo nadaljnjo potrebo njihovega obstanka.

V koliko mi — kot akademik — pripadam vrstam naše narodno-politične elite, je vprašanje, na katerega ne moremo na splošno odgovoriti. Zgrešeno bi bilo, če bi se smatrali že zaradi akademske narave svojega bodočega poklica avtomatično kot politična elita našega naroda. Ravno tako bi bilo napačno prepričanje, da nam morajo nuditi naši akademski naslovi v reševanju naših narodnih zadev kakršnekoli družabne predprave.

Koliko smo oziroma koliko nismo naša narodno-politična elita, more dati odgovor za vsakega posameznika izmed nas le bodoči razvoj in življenje samo.

Akademik.

Izbrano delo Ksaverja Meška

PRVA KNJIGA — CELJE 1954

Da počasti osemdesetletnico pisatelja Ksaverja Meška, je Mohorjeva družba v Celju sklenila izdati izbor njegove proze. To narekuje hvaležnost do avtorja, ki je začel sodelovati v mohorskih publikacijah 1898 in ostal Družbi zvest do današnjega dne, to je nad 55 let.

Prva knjiga je že izšla pri Mohorjevi družbi leta 1954. Že po zunanji opremi in lepi vezavi knjige nam je Družba podarila res jubilejno delo pisatelja. Obsega 436 strani in ima tele črtice in novele in izbor zgodovinskih spisov: Hrast, Drama na vasi, Lakomnik, Njiva, Srakoperjeva hruška, Zardij mačka, Berač, Norec, Zadnja ura Mateja Prosenca, Starca Matije pravica, Požigalec, Bedak Martin, Sreča, Drama iz davnih dni, Črna smrt. Opombe.

Posebne dragocene so tudi te zadnje opombe k posameznim črticam, ker nam razkrivajo velik del pisateljevega življenja. Škoda, da imajo te opombe tako droben tisk.

Izšle bodo še tri knjige; druga knjiga: „Na Poljani“ in več krajših črtic, ki so ji po snovi sorodne. Tretja knjiga: Lirične črtice iz najbolj branih Meškovih knjig: „Ob tihih večerih“ in „Mir božji“, nadalje legende o Francišku Asiškem in pa črtice iz meščanskega okolja. Četrta knjiga: Meškove avtobiografske črtice in njegovi spominski spisi, razen tega pa še urednikova (prof. Viktor Smolej) obširna študija o pisatelju.

Ker bo celotno delo dokončano šele v pri-

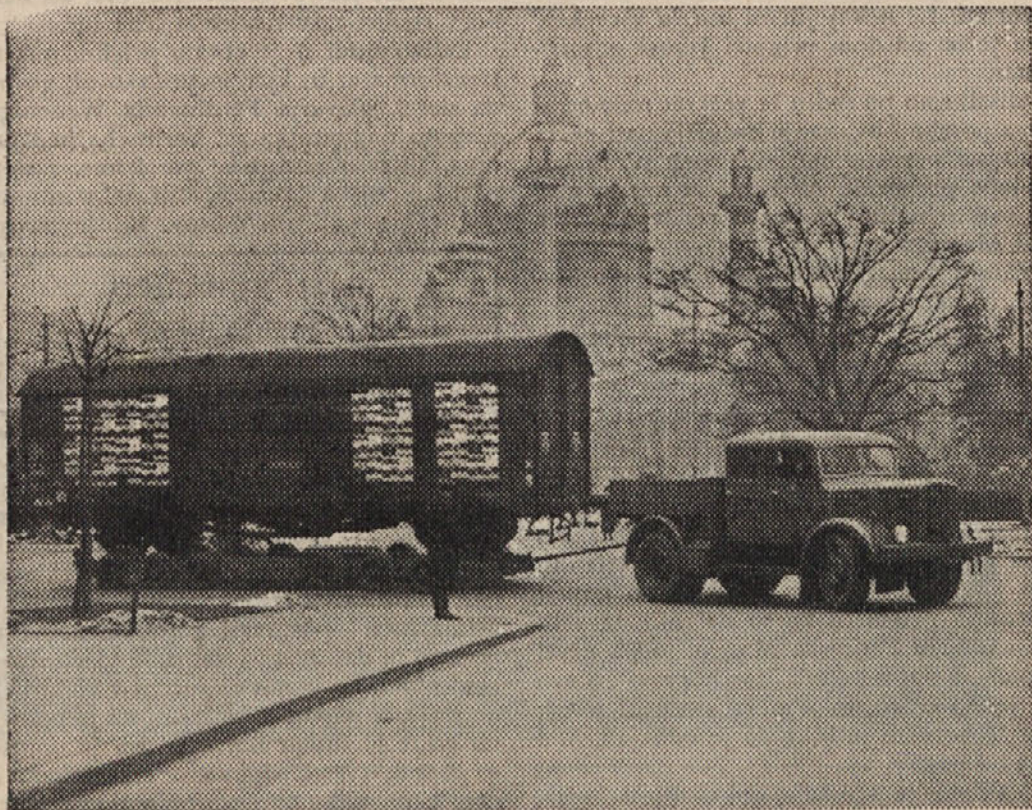
hodnjih letih, želimo pisatelju, da bi mogel doživeti in preživeti izdajo svojih del. Saj imamo za to vse upanje, ko pri popolnem zdravju kljub svojim 80 križem oskrbuje gorsko župnijo, mnogokrat hodi v snegu in viharju v 2 uri oddaljeni Slovenj Gradec, oskrbuje dekanijo, se letos pripravljajo na birmo v svoji župniji in na spremljanje škofa ob birmovanju po svoji dekaniji. Pri vsem tem napornem delu pa še rad pomaga na prižnici in v spovednici vsem svojim mlajšim sosedom.

304 ŽENSKIH POSLANCEV V ZDA

V narodn. skupščinah 48 ameriških držav sedi sedaj skupno 304 ženskih poslancev. Od teh jih pripada republikancem 186, demokratom 116, dve pa nista pri nobeni stranki. V senatorski zbornici zvezne države je 20, v poslanski zbornici pa 284 ženskih članov. Do zdaj še ni bilo nikoli toliko ženskih zastopnikov v zakonodajnih korporacijah Združenih držav Amerike.

SMRTNA KAZEN ZARADI TATVINE

Ker je kradel državno imovino, je bil po poročilih časopisa „Dunavska Pravda“ v Bolgariji obsojen na smrt Vasilij Ivanov Kratov, Boris Korabov pa na 20 let zapor. Obdolžili so ju, da sta se nepostavno prilastila tekstilije v neki trgovini za obleke. Še dva druga, med tema žena na smrt obsojenega, sta bila obsojena tudi na zapor zaradi pomoči pri tatvini.

Malo nenavaden pojav je železniški voz na cesti sredi Dunaja. Ko so priredili razstavo o atomski sili v službi človeštva, so tja prepeljali kar cel voz na primernem vozilu na gumijastih kolesih. (AND)

FRAN ERJAVEC, PARIZ:

KOROŠKI SLOVENCİ

(31. nadaljevanje)

XIX.

PRVI KOROŠKI KMEČKI UPOR IN POLOŽAJ SLOVENSkih KMETOV OB KONCU SREDNJEGA VEKA

Ta strašni poraz je zadal smrtni udarec slovenski kmečki zvezi. Kar niso opravili Turki, so dovršili potem nemški plemiči in polovili še preostale puntarje. S tem je bilo uporniško gibanje zadušeno in plemiči s habsburškim cesarjem vred so se zopet oddahnili. Tako se je žalostno končal prvi večji slovenski kmečki upor, ki je zajel velik del slovenske Koroške, predvsem pa Spodnjo Ziljo in ozemlje severno od Drave od zgornje Bele do Krke.

Razne stiske so poganjale kmete sicer še tudi v naslednjih letih v manjše krajevne upore (n. pr. l. 1482. proti vetrinskemu samostanskemu gospodstvu, naslednje leto pa v Kanalski dolini), toda zrasti je moral zopet čisto nov rod, da se je povzpela tudi do novega velikega osvobodilnega poskusa (1515). Tako so ta prva prizadevanja nekaterih junaških in požrtvovalnih mož zaradi premajhne odločnosti večine propadla in slovenski kmet je moral potem seveda nositi tudi posledice te svoje lastne napake.

Spredaj očitane vojne težave, ki jih je imel nespособni, a grabežljivi cesar Friderik III. Habsburški, so nujno samo utrdile položaj deželnih stanov, tako da je postajal vladar vedno bolj odvisen od njih, a kmet ni imel seveda sploh nobenih političnih pravic.

Toda naravna skupnost slovenskih dežel se kljub temu, da so bili njih „stanovi“ nemški, ni le ohranila, temveč celo od leta do leta utrjevala in poglobljala. Da bi nastopali enotno nasproti vladarju, so namreč začeli stanovci vseh treh slovenskih dežel, Koroške, Štajerske in Kranjske, prirejati že od l. 1453 dalje celo skupne „gene-

ralne deželne zборе“. Prvi (in pozneje še večkrat) se je vršil v Velikovcu, naslednji pa v Št. Vidu ob Glini, v Gradcu, v Mariboru, v Ljubljani in drugod.

Mesta so se jako okoristila s splošnim blagostanjem XIII. in XIV. stol. in tudi vojne in druge težave XV. stol. jih dolgo niso skoro nič prizadele. Glede na to se je razvil v njih trdno stoječi meščanski stan in si znal pridobivati vedno večje svobodščine. O njih tedanjem blagostanju nam še danes pričajo mnogi umetniški spomeniki, zlasti mogočne gotske cerkve iz tedanje dobe.

Šele proti XV. stol. so pa začela tudi naša mesta čutiti propad trgovine, zmanjšanje kupne moči kmečkega prebivalstva in konkurenco južnonemških mest. Mestno prebivalstvo je sestajalo namreč skoro zgolj iz trgovcev in obrtnikov. Obrtniki posameznih strok so bili tedaj vzorno organizirani v svojih „c e h i h“, ki so se razvili iz cerkvenih bratovščin.

Splošni razvoj položaja kmečkega stanu smo omenili že ponovno, toda za ocenjevanje njegove usode so bile podrobnosti že važnejše. Te pa niso bile jako različne le po posameznih deželah, temveč tudi v posameznih predelih iste dežele, da, celo pri posameznih podložnikih iste vasi.

Pred prihodom pod frankovsko oblast so se delili stari Slovenci v glavnem v dve plasti, to je v svobodnjake in „nevoljnike“, katerih položaj je bolj ali manj sličil položaju sužnjev. Iz prvih se je polagoma izcimila še plast nekakega staroslovenskega plemstva, a oblika suženjstva pri nevoljnikih je dobivala polagoma tudi jako različne stopnje — od trde do milejše. Toda po svojem številu so svobodnjaki še vedno daleč prevladovali nad nevoljniki.

Ko so prevzeli v stari Karantaniji oblast Franki, so prinesli s seboj tudi svoj fevdalni pravni in socialni red. Večina premaganih slovenskih upornikov je padla sedaj na stopnjo nevoljnikov, mnogo pa jih je še tudi nadalje ohranilo popolno svobodo. Frankovski svetni in

cerkveni knezi, ki so dobivali od vladarja velika zemljišča v Karantaniji, so obdelovali ta s podložnimi jim nemškimi kolonisti, ki so jih dovajali iz nemških dežel, ter s slovenskimi ali svojimi lastnimi nemškimi nevoljniki (Leibeigenen). Franki so pač polagoma prevzeli v deželi upravno oblast, toda v pravni red se niso vtikali. Tako je veljal tudi za nemške koloniste tisti pravni red, ki so ga prinesli že iz svoje domovine, a Slovenci so ohranili še nadalje svojega lastnega. Tako je že v tem pogledu zavladalo v deželi dvojno, precej razlikujoče se pravo, namreč slovensko in nemško, kar se je večkrat močno izražalo tudi v položaju kmečkega stanu. Ze spre-daj smo povedali, da je bil n. pr. obseg „slovenskih“ in „nemških“ kmetij precej različen.

Toda tudi nemški svetni in cerkveni velikaši so prihajali v Karantanijo iz raznih nemških dežel, kjer so vladali tudi kolikor toliko različni pravni običaji. Vsi so razen tega skoro čisto samostojno gospodovali na naši zemlji in vsak izmed njih je uvajal svoje lastne predpise in navade. Tako torej v visokem srednjem veku v deželi ni vladalo samo slovensko in nemško pravo, temveč celo različno od gospodstva do gospodstva in to seveda tudi glede razmerja med zemljiškimi gospodi in podložnimi kmeti. Šele od XIV. stol. dalje, ko so zavladali na Koroškem Habsburžani in je začela ugašati tudi najprej dotedanja samostojnost svetnih velikašev in za njimi še cerkvenih, se je začela pokazovati tudi težnja po nekaki pravni enotnosti v deželi, toda močni sledovi starih razlik so ostali vidni potem še v XVIII. in celo v XIX. stoletju.

Ker pa so bili kmetje celo v posameznih vaseh podložni navadno čisto različnim zemljiškim gospodom, torej nikakor ni mogoče niti za samo Koroško govoriti o popolnoma enakem položaju kmetov, temveč je bil večkrat prav bistveno različen od pokrajine do pokrajine, jako pogosto tudi od vasi do vasi in večkrat celo od kmetije do kmetije.

(Nadaljevanje sledi)

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

Nov nadzornik za srednje šole

Na predlog prosvetnega ministra je državni predsednik dr. Körner imenoval za Koroško nadzornika za srednje šole v osebi prof. dr. Franca Arnolda. Prof. Arnold je poučeval do sedaj na celovski realki zgodovino in zemljepisje. Novi nadzornik je dunajski rojak in je tudi že pred vojno služboval na celovski realki in bil leta 1938 ob zasedbi Avstrije iz službe odpuščen. Njegov predhodnik je bil januarja 1954 umrl dvorni svetnik dr. Hugo Schwendenwein. Pričakujemo, da bo nadzornik Arnold imel tudi za slovenske šolske potrebe toliko razumevanja kakor njegov prednik.

Obsodba na dosmrtno ječo

V četrtek, dne 17. marca, je celovsko deželno sodišče obsodilo na dosmrtno ječo Marijo Rom in njenega sina Engelberta Rom, ki sta 24. novembra 1954 ubila moža oziroma očeta in ga nato obesila v drvarnici. Posebna surovost se pri tem umoru še izraža v tem, da sta si navila radio, ki jima je igral poskočnice, ko sta opravljala svoje morilsko delo nad možem oziroma očetom.

STEBEN V PODJUNI

Petek, dne 11. marca, je bil za štebensko faro velik dan: imeli smo dan vednega češčenja, katerega smo opravili dobro. Predvsem smo ga preživeli v molitvi, premišljevanju pridig in dobrih nauk. Očistili smo seve tudi svoje duše, to pa še zaradi tega, ker stojimo tik pred Veliko nočjo.

Na dan sv. Jožefa, dne 19. marca, zjutraj pa je umrla v 81. letu Ana Mesner, pd. Ričnikova v Štebnu. Rajna je bila vsa leta kljub svoji visoki starosti še kar krepka in zdrava, toda zadnje čase jo je prisilila bolezen v bolniško posteljo. Vedno močnejše otekanje nog in notranje komplikacije so ji pretrgale nit življenja. Lep pogreb je imela v ponedeljek, dne 21. marca dopoldne. Cerkveni pevski zbor ji je prepeval žalostinke na domu, ob grobu in v cerkvi. Marsikateri kmet, ki jo je ob številnem poletnem delu rabil, jo bo težko pogrešal, kajti bila je delavna in rada pomagala, kjerkoli se je pojavila potreba. Zelo rada je tudi hodila v cerkev. Naj počiva v miru!

GLOBASNICA

Nadvse lepo je bilo v Globasnici, ko so pripeljali Fatimsko Kraljico, da se ji pokloni cela fara in jo prosi, da bi nam Ona izprosila milosti za nas vse. Fara se je tega zavedala in tako je bil obisk cerkve za časa bivanja Fatimske Kraljice zelo dober. Ne moremo se zadosti zahvaliti preč. g. misijonarju za prelepe nauke in besede. Najlepše pa je bilo v nedeljo, ko je bil dan vednega češčenja. Navsezgodaj zjutraj so se postavili globaški možje in fantje, ki jih je bila polna cerkev, in so sprejeli sv. zakramente. Vsa čast vam, ki dajete drugim faram dober vzgled! Vsa čast tudi globaškim ženam in dekletom, ki ste krasno ovenčale oltar, kot bi bilo meseca majnika in ne sredi zime! Kako lep je bil kip sredi lepih cvetic, da se človek kar ni mogel nagledati. Čudovito lepo pa je bilo v nedeljo zvečer. Že pred začetkom večerne sv. maše, ki jo je daroval domači g. župnik, je bila cerkev polna moških. Po maši je bila pridiga č. g. misijonarja, v kateri se je zahvalil Fatimski Kraljici, da je v teku tridnevne tako očitno delila milosti, in se poslovil od nje. Potem se je domači g. župnik zahvalil č. g. misijonarju za ves njegov trud. Poudaril je, da naj globaška fara nikoli ne pozabi, da je imela v svoji sredi Fatimsko Kraljico in naj ji ostane zvesta. Želim č. g. misijonarju, da bi imel povsod, kamor ga bo poslal naš nadpastir, tako lep uspeh kakor v Globasnici. Po petih litanijah pa so še pevci v slovo zapeli „Z Bogom, dan's Marija pravi“. Nato so dvignili kip z oltarja, štiri dekleta so se Mariji poklonile in jo prosile, da bi jo smele nesti. Dekleta, štejte si to v svojo največjo čast. — Potem smo prepevali, dokler niso Marije prenesli v avto in jo odpeljali. — Kljub slabemu vremenu in snegu so prišli ljudje iz 1 in pol ure oddaljenih krajev

Pri nas na Koroškem

in vendar so bili srečni, kar se jim je na obrazih videlo. — Pa še na nekaj ne smemo pozabiti, na našega domačega g. župnika! Ljubi Bog naj vam povrne vaš trud, ko ste nam tako lepo pripravili milostipolne ure.

M. D.

Zaključek kuharskega tečaja

V nedeljo, dne 20. marca, smo imeli v Globasnici zaključno prireditev kuharskega tečaja. Kljub slabemu vremenu so se farani in okolišani v zelo lepem številu odzvali našemu povabilu, da si ogledajo bogato razstavo in se prepričajo o delu in marljivosti naših deklet, ki so, kakor tudi vodstvo tečaja, zastavile svoje moči in znanje, da bi bila razstava ena najlepših, kar jih je bilo v zadnjih letih. To je brez dvoma tudi bila. Isto velja tudi za popoldansko kulturno prireditev. Obširnejše poročilo o tečaju, razstavi in kulturni prireditvi bomo zaradi pomanjkanja prostora priobčili prihodnjič.

SKOCIJAN

Ob zadnjih občinskih volitvah smo postali Skocijanci znani ali celo razpiti. Ko so možje volili župana, naenkrat predvideni računi niso več „štimali“. Po volilnem rezultatu bi bilo računati s socialističnim županom. Ker pa je eden izmed socialističnih odbornikov oddal prazen listek, je dobil sedanjí župan g. Serajnik večino in tako bil zopet za štiri leta izvoljen za skocijanskega župana.

Vse to ne bi bilo nič hudega. Ko pa so praznovali pri Pukartu volilno zmago, je menda g. Pukart povedal, da so temu socialistu, ki je oddal prazen listek, OeVP-jevci ponudili 10.000 šillingov. Iz tega gostilniškega prerakanja je nastal sodnijski proces, ki je imel za posledico obsodbo Pukarta na tri mesece ječe.

ŠT. VID V PODJUNI

Pust je minil pri nas skoraj brez svatb. Kar po praznikih se je poročil en par iz spodnje fare, drugi par pa je bil poročen v Celovcu. Tudi pri nas imamo neki par, ki se je poročil čisto na tihem, pa nič zato. Se pa vendar še znajde kakšna teta, ki nam prinaša pošte, ki ne vsebujejo kaj slabega. Še dobro delo nam stori, da vemo črtati dotične osebe iz fantovskega in dekliškega seznama. Zato želimo vsem novoporočenim parom vso srečo na njih novi življenjski poti!

Za družabnost v pustu je skrbelo „Slovensko prosvetno društvo“, ki je dne 13. 2. uprizorilo v novi dvorani pri Voglu igro „Plavž“. Obisk je bil zelo dober. Igralci so svoje vloge brez izjeme dobro podali in zaslužijo vse priznanje. Nastopili so tudi domači pevci. Napovedana prireditev igre dne 27. februarja pa je vsled bolezni enega igralca izpadla.

Ker že naravnost bolešno kričanje in pisarjenje o neki „slovenizaciji“ Koroške niti po pustu ne misli resno prenehati, hočemo ugotoviti, da je že drugi pismošoj, ki je uslužben pri nas, odkar nas je zapustil pismošoj Tonej Furjan, nezmožen slovenščine. Četudi nimamo osebnih pritožb proti sedanjemu pismošoju in njegovemu predniku, se ne moremo ubraniti vtisa, da je tako postopanje od strani poštne direkcije le namen in ne slučaj. Da bi ne bilo toliko slovenščine zmožnih pismošoj, ki bi naj bili nastavljeni vsaj v izrazito slovenskih okoliših, je kratko malo neverjetno.

Dne 2. marca t. l. se je v Sinči vesj ponesrečil s svojim motornim kolesom naš domačin č. g. Tinej Šturm. Zdravi se v sanatoriju Marije Pomočnice. Zadobil je večkratno prelomljenje udov in poleg tega še notranje poškodbe. Kmalu po novi maši je moral kot bolničar v vojno, po vojni pa je bil le malo časa med nami. Nato je bil premeščen v Ettendorf v Labotsko dolino, pred kratkém pa v Breže (Friesach). Iz vsega srca mu želimo, da bi kmalu in popolnoma ozdravel.

Dne 15. 2. t. l. je umrla Matevžičeva mati v Pogrčah v 90. letu starosti. Dolgo vrsto let je bila prednica mrtvaške bratovščine. Več let je prebila v bolniški postelji in je bila poleg tega še popolnoma slepa. Dne

17. februarja smo rajno izročili na farnem pokopališču blagoslovljeni zemlji. Večni ji mir, žalujočim sorodnikom naše sožalje!

MOHLIČE

Vsa naša fara je doživela v tem postnem času tako lepe dneve, da jih ne moremo primerjati z najlepšimi prazniki. Našo faro je obiskala Fatimska Marija.

V sredo zvečer že v temni noči smo bili zbrani pred vasjo s prižganimi svečami in pričakovali Marijo. Nenadoma smo zagledali na ovinku klanca vso razsvetljeno Fatimsko Marijo, ki so jo nosile naša dekleta. Marsikomu je zaiskrila solza v očeh ob tem lepem bližanju Marije. Pri križu je pozdravil najprej Marijo gospod župnik. Nato so jo z ubrano pesmijo pozdravili naši pevci, med petjem pa so lepo deklamirali otroci in dekleta Mariji v pozdrav.

Po pozdravu se je razvrstila lepa dolga procesija v farno cerkev. Gospod salezijanec je pozdravil z ganljivim govorom Marijo, ki prihaja zato v našo faro, da nas vse kot dobra Mati pripelje k Bogu.

Nato je sledila misijonska obnova cele fare. Nič ni nikogar zadrževalo, vse je polnoštevilno prihajalo v cerkev tako k misijonskim pridigam kakor k svetim zakramentom. Le nekaj jih ni moglo v cerkev, tem je pa na dom prinesel Jezusa g. misijonar.

Slišali smo po radiu že večkrat naše otroke, a posebno priznanje zaslužijo naši pevci z obema pevovodjema. Pri vseh sv. mašah so lepo prepevali. Žrtvovali so ure in ure, da so s temeljito pripravo res lepo peli v čast Mariji.

Zadnji dan, sklep misijona in slovo Marije, je bil za vse nepozaben.

Pri prvi sv. maši so fantje in možje pristopili k sv. obhajilu vsi. — Vsa čast jim! Pri drugi sveti maši pa vse matere, dekleta in otroci.

Popoldne je bila cerkev napolnjena kot še nikoli v Mohličah. Spravna pridiga je res zadela vse v dno duše. Poživili smo vero v Jezusa in jo javno izpovedali. Sklepi svetega misijona nas bodo vodili v življenje. Ob koncu vse slovesnosti, ko smo odpeli zahvalno pesem in ko so dvignili na velikem oltarju Fatimsko Marijo, so pa pevci zapeli „Z Bogom dan's Marija pravi“. Slovo je vedno težko, to smo vsi občutili tedaj; kar težko nam je bilo, da je odhajala Marija od nas.

Nas vse je obiskala dobra Mati božja. Doživetje je bilo tako lepo, da s temi skromnimi besedami nismo niti zdaleč povedali, kar smo sami občutili.

Ob koncu gre vse priznanje vsem, ki so veliko žrtvovali, da je vse tako lepo uspelo, zlasti pevcem, otrokom in vsem onim, ki so za vse vaje in priprave največ žrtvovali. Marija jim bogato povrne!

BELJAK

Ravnatelj tukajšnje ljudske šole g. Gottfried Timmerer je bil od zveznega predsednika imenovan za provizoričnega nadzornika za ljudske in glavne šole beljaškega okraja. G. ravnatelj je ugleden šolnik, pač pa ne zna slovenskega jezika, čeprav je v beljaškem okraju 25 dvojezičnih šol — ali bi jih vsaj moralo biti. Kako bodo uredili inšpekcijo teh dvojezičnih šol, ni bilo objavljeno.

ZELUČE

Dne 5. marca je zatšnila svoje oči blaga Pipanova mati, Marija Plavec. Leta 1911 je prišla kot nevesta iz hodiške fare in dolgo let delovala na lepem Pipanovem posestvu. Že dalje časa je bolehal in dne 5. III. je podlegla bolezni. Kljub visokemu snegu se je zbralo mnogo ljudi ob njenem pogrebu, mnogo ljudi je tudi prišlo iz hodiške fare.

Rajna je bila res prava krščanska žena in je kaj rada zahajala v farno cerkev. Vsej Pipanovi družini izražamo globoko sožalje. Blaga mati naj počiva v božjem miru!

DOLE PRI SKOČIDOLU

Dne 20. t. m. je med maziljenjem za umirajočo mirno zaspala v Gospodu Marija Heber, pd. Sustršinja v Dolah. Rajna je bila iz znane Jesenikove hiše v Lipi nad Vrbo in sicer je bila sestra rajnega nenadoma predlanskim umrlega Jaka Reichmana. Bila je

vzgladna katoličanka, članica Tretjega reda in zvesta svojemu narodu. Usoda ji ni bila mila, saj smo jo našli tudi v izseljeništvu, kjer je morala mnogo pretrpeti.

Pogrešali jo bomo v cerkvi, pri Tretjem redu in povsod, kjer se je izkazala kot aktivna žena. Naj ji bo domača zemlja, katero je tako ljubila, lahka!

BILČOVŠ
(Električna luč je zagorela)

Dan 19. marca je bil za Bilčovš in okoličane pomemben dan, kajti ta dan se je izpolnila srčna želja vseh, da bi tudi pri nas zasvetila električna luč. Že v jeseni se je sestel odbor, ki si je postavil nalogo, preskrbeti, da bi tudi v naše kraje vendar že enkrat prišla elektrika. Odboru, ki mu je načeloval gospod Mlinarič iz Želuč, se je posrečilo izpeljati to veliko delo.

V jeseni so v naših gozdovih začela padati drevesa za drogove, ki so jih spravljali na kraje, od koder bi se potem peljali na svoje kraje. Morali so biti nato še impregnirani. To delo je oskrbela tvrdka „Impregna“. Jame so kopali ljudje sami, da bi drogi mogli trdno stati. Začelo se je delo postavljanja in pri tem delu je bila zima zelo ugodna. Če bi bil zapadel zgoden sneg, bi zdaj še ne imeli luči. Napeljevali so potem tudi žico, kar je bilo primeroma kmalu napravljeno. Domači delavci so pridno pomagali zraven in tako odsluževali stroške za napeljavo, drugi pa so si lepe denarje prislužili. Veliko delo pa je bilo inštalacija v posameznih hišah. To delo so med drugimi izvršile firme: Dullnig, Schulnig, Pfeffer. Ko je bilo vse to dokončano, so morali vse v vseh hišah pregledati in potem smo z veseljem pričakovali dneva, ko nam bo v resnici zasvetila električna luč.

Veliko ljudi se je zbralo pri bilčovskem transformatorju, kjer so pričakovali gospoda dežel. glavarja Ferdinanda Wedeniga, njegova namestnika gg. Ferlitscha in Krasniga. Bile so zastopane vse firme, zastopniki Kmetijske zbornice, KELAG-a in mnogo drugih odličnih gostov. Bil je navzoč

ISCHEM KUCHARICO

za majhno podeželsko župnišče. Pogoji so zelo ugodni, tudi za starejšo osebo. Naslov pri upravi lista.

tudi naš okrajni glavar gospod dr. Marko. Vse goste in posebno gospoda deželnega glavarja je pozdravila deklica Meini Schellander in mu podarila šopek svežih nageljnov. — Pri transformatorju se je zbrala velika množica, kjer je načelnik odbora g. Mlinarič pozdravil goste imenoma in skupno in dal izraza veselju, ki vlada danes med nami, ko bomo vključeni v električno omrežje. V imenu občine Bilčovš je pozdravil goste g. župan Bartl, potem je domači g. župnik imel nagovor v slovenskem in nemškem jeziku in nato blagoslovil napravo. Izpregovoril je tudi ravnatelj KELAG-a in razložil pomen, korist in tudi nevarnosti elektrike in tudi povedal, da je KELAG tista potrebna organizacija, ki preskrbuje tudi podeželje z električnim tokom in kj bo tudi zanaprej skrbela, da bodo kmečki domovi končno vsi dobili tok za luč in za pogonsko moč. Lepo je razložil namestnik dežel. glavarja Ferlitsch, koliko dela in skrbi je bilo potrebno, da so bile vse ovire odstranjene in da smo prišli do cilja. Končno je izpregovoril še sam deželni glavar in je potem stopil k transformatorju, da je vključil tok v nizko omrežje. Sirena na gasilnem domu je zatulila in luči v domovih so začele; med to slavnostjo so zvonovi iz lin doneli v čast vsej slavnosti. Pri Miklavžu se je potem zbralo veliko ljudi, tudi vsi delavci in zastopniki firm in vseh oblasti so bili tam zbrani in se med petjem in godbo veselili tega pomembnega dneva.

Naj bi ta naprava bila vsem v pravo korist in blagor in naj bi zaradi toka nikoli ne prišel nihče v škodo.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

Nedelja 27. 3.: 7.20 Duhovni nagovor. 7.25 S pesmijo pozdravljamo... — Ponedeljek 28. 3.: 13.55 Poročila in objave. Za našo vas. 18.45 Predstavljam vam: Rožanski trio. — Torek 29. 3.: 13.55 Poročila in objave. Zdravniški vedež. Kulturne vesti. — Sreda 30. 3.: 13.55 Poročila in objave. Iz domačih logov (poje mešani sekstet iz Kotmare vasi). 18.45 Mali leksikon. — Četrtek 31. 3.: 13.55 Poročila in objave. Kmečki koledar: Od pusta do Velike noči. — Petek 1. 4.: 13.55 Poročila in objave. Akustični mladinski list. 18.45 K'k je bou pa k'k je še kej. — Sobota 2. 4.: 9.00 Od pesmi do pesmi... 18.30 Dva koroška pesnika. Zvočna slika za radio. Napisal Jaka Špicar. Izvajajo Šentjakobčani. — Nedelja 3. 4.: 7.20 Duhovni nagovor. 7.25 S pesmijo pozdravljamo.

Kdo je naš konkurent?

„Najbližji sosed ali mnogi v našem kraju in domovini.“ Tako nekako je odgovoril učenec na neki kmetijski šoli. Bolj natančno si oglejmo te naše konkurente.

Moj prvi konkurent je najbližji sosed!

Gotovo, če ima bolj urejeno gospodarstvo, lep red pri strojih in orodju, ki ga je v jeseni namazal z ostanki olja; če je že pri pregledovanju strojev in orodja odbral polomljene in pokvarjene dele ter jih dal v popravilo že takoj v jeseni. Morda je že med letom ugotovil, da bo treba kupiti še kaj novega, praktičnega, boljšega, da bo delo na kmetiji čim lažje in pravočasno opravljeno.

Med temi, ki radi kupujejo nove stroje, je tudi nekaj takih, ki kupijo vsak stroj in orodje, ki ga na svoji kmetiji samo po enkrat na leto rabijo. Potem pa gre iz rok v roke, od sosedu do sosedu, dokler ga ne polomijo. Tak stroj ali orodje, ko je popravljen, ni nikoli več toliko vredno in tudi ni več tako močno.

Denar, ki je v mrtvem inventarju, se najhitreje vrne nazaj, če ga čim več rabiš doma in po potrebi z njim zaslužimo delavca ali kakršnokoli protiuslugo, ki ima celo večjo vrednost kot denar.

Pomen strojev

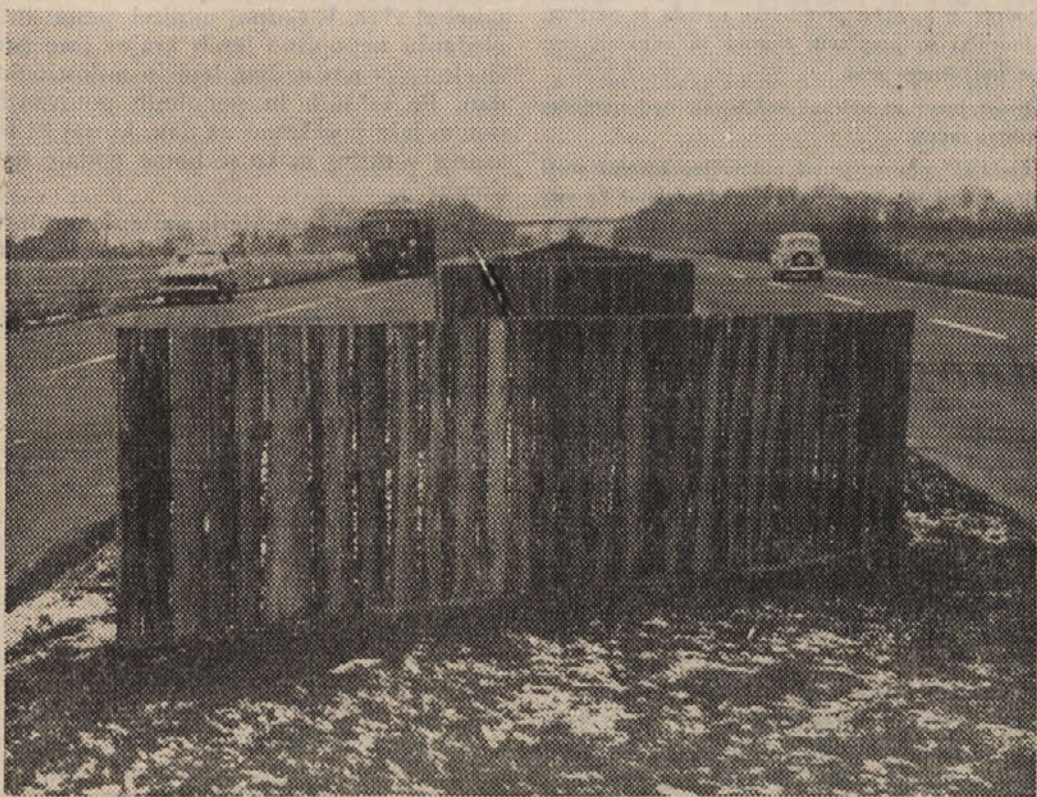
Kmet, ki ima vse najpotrebnejše stroje in orodje, bo vedno imel kmetijo **lepo in pravočasno obdelano**. Pridelek bo zato bolj-

ostanek za krmo prašičev.

Ta naš razgovor pa naj ne izveni kot propaganda za nakup potrebnih kmetijskih strojev. To nalogo imajo agenti in ne mi, ki smo pri kmečkem delu zaposleni. Mi bi si radi z najpotrebnejšimi stroji in praktičnim orodjem **olajšali in pospešili delo na kmetijah**. Želimo samo to, da bi nam bilo lepó in bi naša mladina ne silila od doma v mesta, v tovarne itd. Pri tem razgovoru imamo pred očmi pot, po kateri moramo priti do visokih pridelkov in nekaj prostega časa, ki bi ga rabili za lastno izobrazbo in skupno delo v vasi, fari itd. Več časa bi lahko posvetili družini, vzgoji otrok, ureditvi gospodarstva in gospodinjstva, prodaji odvisnih pridelkov itd. Imeli bi čas pogledati si napredno-urejena gospodarstva, ali vsaj poslušati praktična predavanja, ki bi morala biti taka, da bi kmet odhajal od njih navdušen za delo in napredek.

Kdor bo vse to dosegel v najvišji meri, bo postal konkurent v vasi, kraju in deželi. Prav je treba rabiti pamet in pridne roke.

Naša dežela je lepa in polna lepote. Vsako leto je ne samo ob jezerih, tudi po kmečkih domovih polno letoviščarjev — domačih in tujih. Lepše bodo urejeni naši domovi, lepša polja, travniki, sadovnjaki, gozdovi, več bo tujcev, katerim bomo lahko oddali lepo urejene sobe ali celo kuhinje. Tem pa zopet prodali sadje, zelenjavo, mleko, maslo, jajčka, perutnino, pitane prašičke itd. Do-

Ker luč avtomobilov slepi voznike, ki pripeljejo od nasprotne strani, so na prostoru med obema smerema naredili pregraje, s katerimi skušajo ugotavljati učinek luči. Po poskusih bodo potem nasadili na določenih prostorih zeleno grmičje, tako da bo tudi zunanji videz kar primeren. (AND)

ši in višji. Na takih njivah ni plevela in zemlja je vedno sproti zrahljana, če se zakorji. Kjer imajo na kmetiji svoje stroje in orodje, so pridelki pravočasno spravljani pod streho in zemlja za novo setev zopet „pravočasno“ pripravljena. Brez dvoma, da bo delo s strojem prihranilo veliko časa in denarja, ki bi ga izdali za delavce. Pri tem pa ne smemo prezreti, da nam stroj prihrani in ohrani telesne moči in čas, ki ga bomo lahko porabili za lastno izobrazbo in počitek.

Če smo pa pri številnem delu na kmetiji vezani izključno na delo svojih rok in moramo redno najemati tuje delovne moči, moramo imeti stalen vir dohodkov, iz katerega bomo plačevali delavce.

Kjer je pri hiši premalo domačih delovnih moči, je edina rešitev: dober stroj, s katerim gospodar opravi marsikatero delo sam. Na primer v času košnje pokosi in z grabljicami spravi skupaj in že s pomočjo samo enega delavca zdeva na pripravljene ostrvi. Ostanek po obeh straneh pa spet hitro skupaj pograbi. Pri žetvi z navadnim strojem je res treba več delavnih rok. Kjer imajo na večjih površinah samoveznico, tam pa dva lahko vse požanjeta in zraven hodi le ena delavka, ki po potrebi na koncu, pri obračanju, odstrani snope, da ne pridejo pod stroj. Kjer imajo „vsedel“ („Vielfacher“), zahteva sajenje krompirja manj truda in je hitro opravljeno. Pri delu s tem strojem pride krompir enakomerno globoko v toplo zemljo. Obdelovanje je zopet olajšano in hitro opravljeno. V jeseni ga zopet s posebnim izruvačem (Roderjem) spravimo iz zemlje, kjer ga pobiramo in že takoj sortiramo za kuhinjo, seme in

bro blago bo dobro plačano. Švicarski kmet tako dela, zato pa ima gospodarstvo lepo urejeno in je res vsestransko napreden gospodar in naš močan konkurent. Le na ta način bi takole pridobljen denar lažje uporabili nazaj za izboljšanje našega gospodarstva.

Drugi konkurent bi lahko bile dobro urejene

kmečke zadruge.

Takih zadrug je veliko v Švici. Tu kmet proda poljske pridelke in celo pitano živino, teleta, prašiče, jajca itd. Zadruga pa naroči potrebna umetna gnojila, semensko žito, krompir, razkužila, škropiva, celo premog in drva. Marsikje imajo zadruge v mestu prodajalno kmečkih pridelkov, kjer je v zalogi vedno sveže blago. Zadruge tudi dostavljajo hotelom, restavracijam in drugim večjim odjemalcem svežo zelenjavo in sadje na dom. To je važno zlasti tam, kjer nimajo primernih shramb in skladišč. Veliko vrednost imajo združne mesnice in prekajevalnice. V Švici je tudi veliko združnih oziroma vaških hladilnic, v katerih ima tamkajšnji delovodja dolžnost, da skrbi za red in snago v teh prostorih. Velik del uspeha je odvisen od poštenosti v zadrugi zaposlenih delavcev in prodajalcev. Dohodki so potrebni, ker so izdatki pri poslovanju in zopet izdatki za razvoj in napredek.

Namen zadrug

V zadrugi bi mogel biti le tisti kmet, ki ima smisel za skupnost in za napredek. Že beseda sama pomeni, da vsak član-zadružnik istočasno pomaga drugemu zadružniku-kmetu, ker mu olajša nakup in prodajo. V skupnosti je moč! Isti pomen imajo

Našim gospodinjam

Oče v družini

(Razmišljanje ob praznovanju očetovskega dneva)

Prejšnji teden smo praznovali god sv. Jožefa — Stebra družin. To naj bi bil obenem tudi praznik naših očetov — očetovski dan. Vendar je bilo med nami prav malo slišati o praznovanju očetovskega dneva. Tu pa tam so na Jožefovo vsaj gospodje župniki posvetili v svojih pridigah nekaj lepih misli in vzpodbudnih besed možem — očetom. O kakšnem zunanjem praznovanju v naših prosvetnih domovih pa ni bilo prav nič slišati. Je mar to prav in pravično do naših očetov?

Kmečka gospodinja, vrla krščanska žena, vdova, mati petih odraslih in preskrbljenih otrok pravi: „Bolj ko potekajo leta, bolj čutimo, kadar se o praznikih vsi zberemo za mizo, da manjka med nami prvega in poglavitnega — očeta. Njegov stol je prazen, širite smo.“

Da, družina brez očetove osebnosti je sirota, kajti tudi najboljša mati ne more nadomestiti očeta kakor tudi najboljši oče matere ne.

Oče — glava družine! Velika beseda, velika čast, kdo je je vreden? Gotovo dober družinski oče! Zakaj skrben družinski oče je res pravi steber družine. Pod svojim plaščem varuje srce družine — svojo ženo in otroke. Žena in otroci se pod tem očetovim okriljem počutijo varne in preskrbljene v vsakem oziru. Kako prijetna mora biti zavest očeta, da je glava in varuh svoje družine, obenem pa seveda polna odgovornosti in skrbi! Mar ne zaslužijo taki očetje, ki se te svoje naloge v družini zavedajo in jo izpolnjujejo, da se jih spomnimo na njihov dan?

Žal pa imamo toliko slabih družinskih

pogovarjev. Vidimo, da družine propadajo, pa strogo sodimo žene, jih grajamo, opominjamo, naj se zavedajo svojih naravnih materinskih dolžnosti. Prav malo pa mislimo pri tem na moža, ki so pravzaprav početniki vseh zablod te dobe in je ženstvo na splošno danes igrača v njihovih rokah. Zakaj se vedno izmikamo spoznanju, da poleg dobrih mater potrebujemo tudi dobrih očetov; da družina ne more ozdraveti, dokler ne ozdravi družba, v kateri imajo prvo besedo moški. Kako naj bo slab človek, slab kristjan dober družinski poglavar?

Pravimo, da je treba vzgojo deklet od vsega početka usmeriti na materinski poklic. In dekleta mora ob vsaki priliki slišati: „Kakšna mati, kakšna gospodinja pa boš?“ Kdo pa fantu kdaj opomni: „Kakšen oče, kakšen družinski poglavar pa boš?“

„Sveto spoštovanje drugega pred drugim — to je zakon“, pravi nemški modrec. In sv. Pavel opominja poleg žen tudi moža. Spoštujte svoje žene...“ Kako malo najdemo tega duha v današnji javnosti! Prevladuje mnenje, da je ženska manjvredno bitje, potrebno zlo, vredno kvečjemu usmiljenja. Zato toliko ruševin v današnjih družinah.

Slavimo poleg mater tudi dobre očete! Njih delež na bremenih in žrtvah za družino je velik, tako velik, da je treba zanj junaštva. Tam, kjer je obilje in lagodnost, morda ne vselej, a kjer je pomanjkanje, je oče hranitelj, trpin in junak. Nase mora pozabiti, lastnih želja ne sme poznati, vsa skrb, ves trud velja le družini. Njegova ljubezen ni manjša od materine, dasi je skrita. Imeti dobrega očeta ni manjša sreča kakor imeti dobro mater.

kmečke zveze, ki so marsikje še bolj močne kot zadruge. Kljub temu je v Švici še veliko samostojnih gospodarjev, ki niso nikjer vključeni, a gledajo kot napredni gospodarji na vsestransko korist naroda in države.

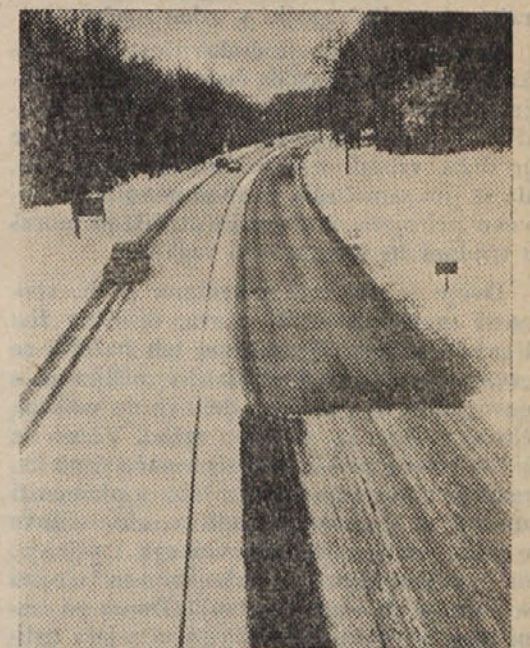
Švicarski kmet

je naš bližnji in že tretji konkurent. Naša mladina ga prav dobro pozna. Že pred tedni je prinesel neki časopis poročilo o visokih številkah naše mladine, ki je šla iz domovine za zaslužkom. Tamkajšnji kmet rad plača naša pridna dekleta in fante. Saj so to najboljše delovne moči. Res je dober zaslužek, a vseeno imajo Švicarji pri tem sami največ koristi.

Vzemimo primer, da bi za dobo 10 let ti naši državljani prišli nazaj v domovino in delali pri kmetih, v tovarnah, gozdovih, obrtjih itd. Res bi nekoliko manj zaslužili, a imeli bi vse ugodnosti pri zavarovalnici, bolniški blagajni in prispevali v pokojninski fond. Koliko več bi pridelali za dom in izvoz. Kako lepo bi bili urejeni naši domovi! Vsak kvadratni meter zemlje bi bil skrbno obdelan, ceste in pota v najlepšem redu, gozdovi oskrbovani, da bi bilo res veselje. Zemlja bi dajala visoke pridelke za prehrano prebivalcev, za živino in izvoz. Naša domovina bi se izpremenila v kos raja. V naših krajih bi bilo vsako leto več tujcev, ki bi prinesli s seboj valute, kar bi se poznalo pri vsem narodnem gospodarstvu. Tudi pri nas bi vzcvetela živinoreja, mlekarstvo, prašičereja in perutninarstvo. Vedno več bi bilo vzorno urejenih sadovnjakov in zelenjavnih vrtov. Vsega bi bilo več in kmalu tudi dovolj za domačo potrebo. Vedno manj bi uvažali in po možnosti

še izvažali visoko kvalitetne pridelke. S tem bi cenje padle in šiling bi imel vedno večjo vrednost.

Idealno bi bilo življenje v taki državi in primeren košček kruha za vse. Četudi vemo, da do tega ne bo prišlo, bi vendar na vso moč želeli, da bi naša kmečka mladina ostala na svojih domovih in ne silila drugam za „boljšim“ zaslužkom.

Ker sneg ovira promet, so v Amerike poskusili s kurjavo cest. V cesto — nekaj centimetrov pod površino — so vložili cevi, po katerih se pretaka vroča voda, ki cestni tlak tako segreje, da se sneg stopi. Avtomobilisti so to napravo z veseljem pozdravili. (AND)

URADNE OBJAVE

CERKVENA PRISPEVKI

„JAVEN POZIV“

Vse katoličane, ki so dolžni plačevati cerkveni prispevek, pa ga za 1. četrtnje 1955 (zaključeno 1. marec 1955) še niso plačali, pozivamo, da v opominjalnem roku treh tednov, ki se začne 1. aprila 1955, brez nadaljnega poziva plačajo svoj prispevek do 21. aprila 1955 pri pristojnem župnem cerkvenem svetu in da pokažejo ob enem svoj davčni predpis ali mezni izkaz.

Cerkveni prispevek je po zakonu dolg, ki se mora plačati in Cerkev nima dolžnosti, da bi ga po svojih organih pobirala. Ako prispevek ni plačan, je dovoljena pravna pot. Organi, ki pobirajo cerkveni prispevek, uživajo pravno varstvo in imajo pravico, da zaračunajo 2% zaostalega cerkvenega prispevka kot pobiralno pristojbino.

Za četrtna plačila naj se posebno upoštevajo

slednji roki, in sicer: 1. marec, 1. juni, 1. september, 1. december.

FINANČNA ZBORNICA KRŠKE ŠKOFIJE
Celovec, Mariannengasse 2.

ZVEZNO MINISTRSTVO ZA FINANCE OBJAVLJA:

PREDMET: Pričetek akcije za ugotovitev oseb, ki se zavzemajo za družinsko doklado.

S opolnomočenjem od 1. januarja 1955 bodo samostojni delojemalci (selbständig Erwerbstätigen) dobili družinsko doklado v številu drugega otroka naprej. Ye pa je v družini otrok, ki nima dohodkov, niti premoženja, ali je zaslužka nezmožen zaradi telesne ali duševne poškodbe, dobi samostojni delojemalec družinsko doklado že od prvega v poštevek prihajajočega otroka. Za pravilno izpolnitev prošnje, oziroma zahtev po dodelitvi družinske doklade je bila izdana tiskovina, katero je na zahtevo dobiti pri občinskih uradih, magistratih in njih (Nadaljevanje na 8. strani)

Bodi kovač!

„Kovač naj bom?“ vprašujete. Fant me debelo pogleda: „Nak, kovač pa ne bom!“ Deklica pa se posmehljivo namrdne: „Kako morem jaz, dekle, biti za kovača?“ — Pa vendar, fant in dekle, oba bodita kovača, pridna in tvegavna, ki kujeta od jutra do večera. Ne mislim na podkve za konjske noge in okove za voze, ampak na nekaj drugega, bolj važnega in pomembnega, lepšega in dragocenejšega: Skovati si morate značaj!

Ali veš, kaj pomeni beseda značaj — z več kot dvatisoč let staro grško besedo povedano: karakter? Gotovo si že slišal, da so ljudje o kakem človeku rekli: „Ta je pa res značajen“, ali pa so kakega umrlega hvalili: „To je bil značajen mož!“ Kakšen je neki tak mož? Morda je to človek, ki laže, da mu ne moreš verjeti, ker besede ne drži, da se ne moreš nanj zanesti, ki goljufa in vara, da ni dobro imeti z njim posla, ki danes s tem, jutri z onim drži, ki ne more biti zvest in zanesljiv prijatelj? Saj takoj sam uganeš, da tak človek ni značajen, ampak neznačajen, šviga-švaga, danes tako, jutri drugače. Značajen je tisti, ki se resnice drži in ne laže, četudi bo zaradi resnice moral kaj trpeti; ki svojo besedo drži in, kar obljubi, tudi izpolni; ki je v vseh poslih pošten, vsak mu lahko zaupa, v prijateljstvu je zvest in zanesljiv. Kdor najde takega prijatelja, je lahko vesel. Tak značajen človek moraš tudi ti postati!

Ali si se že kdaj ogledal zvonik domače farne cerkve? Le poglej ga, kako močno in trdno stoji. Viharji se zaganjajo vanj, enkrat piha od juga, drugič zopet burja pritiska, dež bušči od njegove sive stene, sneg zanaša skozi l'ne, a zvonik se ne gane, trdno stoji v vseh nevihtah že več kot sto let. Tak je značajen človek. Trdno stoji na pravih in resničnih življenjskih načelih. Na vrhu zvonika pa je na drog nataknen pločevinast petelin — poglej morda je na vašem stolpu tudi — v vetru se suče. Od koder veter vleče, tja se obrne. Ljudje pogledajo nanj in vedo, od kod veter veje, ter presodijo, kakšno bo vreme. To je vetrnica, podoba neznačajnega človeka, ki se obrača po vetru nestalnih mnenj in svojih lastnih strasti, po pravici mu dajemo ime „vetrnjak“. Tega malo častnega imena gotovo ne bi rad zaslužil. Če ga ne maraš, moraš svojo voljo vzgojiti v trden značaj.

Človekova volja je čudovita stvar. Mehka je kakor vosek, toda če jo kuješ in utrjuješ, je kakor jeklo trdna in prožna. Besedica „hočem“, če jo izgovoriš odločno in se je držiš, vzbudi v tebi skrite moči in sile, da se jim sam čudiš. Svobodna volja je človeku priložena, a da si jo utrdiš, jo moraš s trudom in vztrajnostjo vzgajati.

Dvoje je pri tem potrebno: prvič, spoznati in si zapomniti prava, resnična življenjska načela. Drugič, po teh načelih se ravnati v vsem in vsak dan: v mišljenju, v govorjenju in v vsakem delu in do vsakega človeka. Prvo ni posebno težko. Včasih se širijo krivi nauki in napačna načela, po katerih se ne morejo vzgojiti lepi in plemeniti značaji. A ti nauki so rodili strašne sadove nasilja, krivice in nečloveškega trpljenja, da je ves svet spoznal, kako krivi in lažnjivi so bili, in jih danes odklanja. Danes vsi resni in odgovorni državniki in učenjaki trdijo, da so edino krščanske resnice tista prava in trdna načela, po katerih se morejo vzgojiti tudi pravi, dobri in plemeniti značaji. To ne trdi samo papež, ampak tudi drugi visoki državniki. Teh pravih krščanskih načel se pri nas more vsak naučiti, kdor le hoče; priložnosti je dovolj! (Dalje sledi)

LAŽ IMA KRATKE NOGE

Oče in Janezek se peljeta z vlakom v mesto. Ker je to prvo Janezovo potovanje z vlakom, se radovedno nagiblo skozi okno in gleda bežeče telefonske drogove. Oče ga opozori, naj se ne sklanja skozi okno, da mu veter ne odnese klobuka. Ker ni beseda zalegla, je oče hitro snel sinu klobuk z glave in ga skril. Janez je bil zelo žalosten, ker je mislil, da mu je klobuk odnesel veter.

„Če boš priden“, je rekel oče „bom poživljal in klobuk bo zopet na tvoji glavi.“ Oče je poživljal in res se je znašel na Janezovi glavi klobuk.

Čez nekaj časa pograbi Janezek očetov klobuk in ga vrže skozi okno. Oče poskoči, Janezek pa reče: „Če boš priden, bom poživljal in klobuk bo priletel nazaj.“

Kako sta potem z očetom življal, pa zgodba ne pove.

DOBER NASVET

K nekemu znanemu odvetniku je prišel kmečki očanec in prosil za dober nasvet.

„Ali imate kako pravdo?“ je vprašal odvetnik.

„Ne, ne, hvala Bogu.“

„Ali se morda bojite, da vložijo kdo proti vam tožbo?“

„Ne, gospod svetnik. Z vsemi ljudmi živim v najlepši slogi.“

„Ali hočete kupiti ali prodati kakšen del posestva in želite da vam napravim kupno-prodajno pogodbo?“

„Ne! Ničesar ne kupujem in tudi ničesar ne prodajam.“

„Ali želite, da Vam napravim oporoko?“

„Sem čvrst in zdrav, Bog bodi zahvaljen, in ne maram še umreti. Zato tudi ne bom še delal oporoke.“

„Kaj hočete torej od mene?“

„Prosim vas, kakor sem dejal, za dober nasvet. Gospod, vi ste dober odvetnik. Zato mi morete tudi dati dober nasvet.“

„Naj bol!“ se je končno vdal odvetnik, se na tihem smejal trdovratnemu kmetu, sedel za pisalno mizo, napisal vrstico na papir, ga vtaknil v ovoj, zalpil in izročil čudaškemu klientu.

Kmet je zadovoljen sprejel pismo, plačal odvetniku visok honorar in se vesel napotil domov.

Ko je stopil pod domači krov, je dejal svoji ženi: „Draga žena, danes sem imel važen opravek. Bil sem pri znamenitem odvetniku v mestu in dobil pri njem dober nasvet. Evo, tu ga imam!“

Pokazal je ženi pismo. Le-ta ga ze odprla in brala: „Kar lahko storite danes, ne odlašajte na jutri.“

Radovednost

Pred davnimi časi je živela ženica. Stanovala je na vrhu zelenega grička v lepi hišici. Mimo hišice je držala široka cesta, na kateri je bilo vedno polno življenja. S ceste se je videlo na zeleno dolino in rumeno žitno polje daleč naokrog vse do tja, koder se je družilo nebo s sinjimi gorami. Ženica je bila dobra, a kakor vsak človek, tako je imela tudi ona svoje slabe lastnosti. Ena največjih je bila ta, da je bila silno radovedna. Ni ga bilo človeka, ki bi šel mimo njene hiše, da ga ne bi ona pogledala in ogovorila. Tako je živela dolgo let in njena radovednost je postala že skoro bolezen.

Dogodilo pa se je, da je prišel mimo njene hiše mož vedrih lic s popotno palico v roki. Kakor vsakega, tako je ženica tudi njega pozdravila. „Dober večer, mož. Kam gre vaša pot?“

„Ej“, je odgovoril mož, „naprej grem, naprej. Kaj pa hočem drugega. Doma nimam, pa se moram potikati po svetu.“

Ker pa je bila ženica dobra, še bolj pa radovedna, je sprejela moža pod streho. Mož je šel z njo, kjer ga je ženica na dolgo in široko spraševala o njegovi domovini, o sorodnikih in o vsem, kar se ji je zdelo zanimivega. Mož pa je bil tudi radoveden. „Glej“, je dejal sam pri sebi, „ta ženica je sama tu gori, jaz pa se moram potikati po svetu. Lepo bi mi bilo, če bi mogel ostati tu. Stal bi pred durmi ter gledal mimoidoče in življenje bi mi teklo mirno in gladko.“

Tudi ženica si je mislila: „Sama sem, a prostora imam dovolj. Če bi imela moža bi lahko ves dan stala na pragu in se pogovarjala s popotniki.“

Rečeno — storjeno. Ponudila mu je prostor na gričku. On je bil zadovoljen. Stopila sta h gospodu župniku in ta ju je poročil.

Prve dni je bilo ženici lepo. Stala je na pragu, mož pa je kuhal. Toda ker je bil tudi on velik radovednež, je hotel vsakogar videti, ki je šel mimo. Zaradi tega se ni mnogo brigal za kuho in jed je bila vsak dan prisojena.

Nekega dne je rekla ženica možu: „Vidiš, dragi moj, tako ne pojde več dalje. Sklenila sem sledeče: jaz bom stala pred hišo, kadar bo lepo vreme — takrat boš ti kuhal; padar bo pa deževalo, takrat bom pa jaz kuhala in boš ti stal na pragu.“

Mož je bil zadovoljen in dolgo let sta v miru živela. Ženica je bila na pragu ob lepem vremenu, on pa ob grdem in oba sta bila zadovoljna.

Nekoč pa se je pripetilo, da je prišla mimo hiše visoka gospa, oblečena v črno in obdana s pajčolanom. To je bilo za ženico nekaj nenavadnega in radovednost se ji je še podvojila.

„Dober večer, gospa“, je pozdravila tujko, „kam vas pelje pot?“ Tujka pa je šla molče mimo. Še ozrla se ni na ženico in na hišo. „Kam pa greste,

„In za ta nasvet si plačal gotovo lepe novce!“

„Seveda, zastoj še mačka ne mijavka.“

„Za par čačk si plačal in metal denar skozi okno!“

„Molči, žena!“ je odvrnil mož, „dober nasvet je mnogo vreden. Treba ga je le slušati in se po njem ravnati. Na senožeti v Brlišču imamo dosušeno seno. Mislim sem ga spraviti jutri v senik. Spravili ga bomo še danes pod streho.“

Poklical je družino in dejal:

„Otroci, seno moramo spraviti še danes. Odpravimo se takoj z vozom ponj!“

„Zakaj danes? Pozno je že. Zvečerilo se bo, predno bo izvršeno delo.“

„Dejal sem: danes spravimo seno in konec besedi. Takoj na delo!“

Vaščani so se smejali in spraševali drug drugega: „Zakaj gre po seno ta čudak tako pozno? Nebo je precej jasno. Par oblačkov ne pomeni nikake nevarnosti.“

Toda čudaški kmet se ni brigal za smeh in porog; priganjal je svoje k pridnemu in vztrajnemu delu. Ko se je spustila noč na zemljo, je bilo vse seno z Orlošča pod streho.

Ponoči se je nebo pooblačilo, nastala je nevihta, hudourniki so preplavili begove in odnašali cele kope nakošenega sena.

Drugo jutro so vaščani vzdihovali nad nezgodo, ki jih je zadela.

„Čudaški“ očanec je pa zadovoljen omenil svoji ženi: „Ali ni bil dober nasvet vreden zlata? Za vselej si bom zapomnil: Kar lahko danes storiš, ne odlašaj na jutri! Ta lepi rek bo zame merodajen. Hvaležen sem zanj odvetniku.“

lepa gospa?“ je še dalje spraševala ženica. Ko je to mož slišal, je še on pritekel na prag.

„Ne sprašujte, da ne boste kaznovani za svojo radovednost“, je rekla tuja žena in se počasi oddaljvala.

„Ah, povejte, gospa. Kar povejte, kaj se nama hoče zgoditi“, sta hitela oba v eni sapi.

„Dobro, pa povem“, je rekla tujka. „Jaz sem radovednost.“

V tistem hipu pa se je zablistalo, strašno je zagrmelo in noč je objela hribček.

Ko so se drugo jutro prebivalci doline prebudili, ni bilo bele hišice nikjer. Šli so na griček in videli tam prav majhno hišico, v njej pa ženico in možička. Eden izmed vaščanov je vzel hišico domov in glej čudo: bila mu je vremenski prerok. Kadar je deževalo, je bil zunaj možiček, ob lepem vremenu pa je bila na pragu ženica. Zato še dandanes vidimo v marsikateri hiši pri vratih tega vremenskega preroka.

Lepo vedenje

Če smo gost

Bodimo skromni, z vsem zadovoljni, družabni! Veselo razpoloženega imajo povsod radi.

Priskočimo na pomoč, kjer vidimo, da smo potrebni. Skrbimo, da ne bodo imeli z nami posebnih sitnosti ali celo nepotrebnih stroškov. Ne sitnarimo stalno za domačimi, ki imajo polne roke najrazličnejših opravil, in jih ne odtegujmo od dela. Pripravimo domačem kako skromno veselje, razvedrilo, če vidimo, da sami ne utegnemo, vpletimo ga med delom.

Nikoli pa ne pokažimo svoje nevolje ali nezadovoljnosti. Ne ostajajmo v gosteh dalje, kot vidimo, da žele.

S kako malenkostjo izkaži gostiteljem hvaležnost za njihovo gostoljubnost. Glej pa ves čas, da samo ne sprejemaš, ampak skušaš tudi dajati ne materialnih, duhovnih je gotovo kdo pri hiši potreben.

ZA DOBRO VOLJO

Imeniten kuharski recept: Žena je prosila moža, naj ji v nedeljo dopoldne napiše kuharske recepte, ki jih bo slišal v radijski oddaji za gospodinje. Ker je mož uvidel, da je žena prezačena s kuhanjem, je ugodil njeni želji. Imel pa je smolo. Ujel je namreč dve postaji hkrati in recept je bil

MLADINA PIŠE:

Pismo iz Švice

Drugo leto že teče, odkar smo se podale od doma in se naselile začasno v švicarskem mestu Bern. Čas hitro mineva in tako upamo, da bo kmalu prišel dan, ko se bomo spet lahko vrnile v domovino. Med tednom smo zaposlene, ob nedeljah pa se od časa do časa zberemo, da skupno preživimo kakšno veselo urico, kajti ves teden smo vsaka v svojem kotu mesta, zato je pa bolj prijetno takrat, kadar se zopet sestanemo. Ta dan skupnega sestanka posvetimo naši domači materini govori in pesmi. Nato nas pa obišče še „Naš tednik“, ki nam prinese od tedna do tedna veliko novic iz naše domovine, tako da smo vedno na tekočem, kaj je doma in po svetu novega. Od časa do časa se oglašajo tudi naša dekleta iz raznih krajev Švice. Zato bi tudi me rade povedale bralcem o našem skromnem življenju v tujini. Čeravno smo v vele mestu, ki lahko marsikaj nudi mlademu človeku, si me „mavška dekleta“ ne poželimo mestnega hrupa in veseljačenja, ampak se raje umaknemo bolj v tihoto, kjer smo lahko same zase, da se tako zmenimo to in ono, kar pač vsaka ima na srcu.

Lansko leto nas je povabil gospod župnik na veliko romanje v Marija Einsideln. Odzvale smo se povabilu, kar nam tudi ni bilo žal, kajti doživele in videle smo stvari, ki bi jih pri nas ne imele prilike videti. Lepo nedeljsko jutro se je zbuvalo, ko smo hitele na kolodvor, kjer je nas že čakal lep poseben vlak. V skupni molitvi, pesmi in v gledanju nepopisno lepih krajev smo preživele ta za nas nadvse lepi in milostpolni dan. Po takšnih in podobnih potovanjih potem laže počakamo na dan, ki naj bi bil zadnji v tujini in ko se bomo podale spet domov.

Vse znanke in prijateljke najlepše pozdravljajo in jim želijo vesele in blagoslovljene velikonočne praznike

R. Gregorič, Micka A., Rozka P.

Čermak Ivan:

Voda in ogenj

Ogenj vodo greje, voda hitro vreje... Obrne se lonec — in ognja je konec.

Stari oče

Stari oče ostrji koso in potresa mlado roso iz cvetlic in mehke trave, kadar jo kosi za krave.

Pred kovačnico

Slišiš, oče, kaj žvenklja in tak' hudo ropota? — Jeklo kuje mojster Miha, zraven v ogenj z mehom pihal

kaj čuden, ko ga je predložil ženi. Poglejte ga še vi, morda pa vam le kdaj prav pride. Mož je poslušal in prav naglo pisal: Roke v bok. Denj pest moke na ramo. Dvigni kolena in pregiblji palce, nato v pol litra mleka dobro zmešaj. Vdihavaj hitro eno žlico ruma ter iztisni dve kuhani češplji skozi sito. Dihaj naravno in stresi vse skupaj v skledo. Pozor. Lezj na tla ter naglo stepaj beljake ubitih jajc. Pripogibaj telo naprej in nazaj, dokler ne zavre. Čez deset minut potegni skledo iz peči ter se odrgni s platneno brisačo. Dihaj normalno in še enkrat premešaj, obleci toplo obleko in daj z omako na mizo...

Pokora.

Mati: „Zakaj jokaš?“

Sin: „Za pokoro moram zmoliti pet oče našev, znam pa samo enega.“

Profesorska.

Profesor na pošti: „Prosim znamko za 50 grošev. Koliko plačam?“

Dokaz

Učitelj razlaga otrokom, kako nevarno je poljubljati živali. Naposled vpraša: „Kdo mi ve povedati kakšen dokaz za to trditev?“ „Jaz, gospod učitelj!“ se oglasi Rogačev Tonček. „Moja teta je zmerom poljubljala našo mačko.“

„No, in kaj se je zgodilo?“

„Pred štirinajstimi dnevi nam je mačka poginila.“

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

Iz filmske metropole

„Studio je zaprt za poročevalce in za vse, ki ne spadajo v našo stroko,” mi je rekla sicer vedno prijazna in za pomoč pripravljena tajnica Billyja Wilderja, režiserja novega filma „Vaba po sedmih letih”, v katerem nastopa Marilyn Monroe, svetovnoznana filmska lepota.

„Zakaj?” sem vprašal.

„No, zaradi Monroe, s katero hoče zdaj po ločitvi vsak časnikar govoriti, tudi poročevalci iz Albanije in San Marina.” Ampak Billy je moj star prijatelj in tako sem od vseh poročevalcev samo jaz smel vstopiti; še prej pa me je hotel stražnik ob vходу v dvorano precej neprijazno odgnati in ga je šele Billy mogel pomiriti.

Medtem ko so preizkušali osvetlitev prijazno opremljene sobe, mi je Billy Wilder pripovedoval, da bo film nastal po uspešnem odrskem delu, ki so ga igrali na Broadwayu v New Yorku. Vsebinska: Pošten zakonskih mož zaide — po sedmih letih zakonskega življenja ob odhodu žene in sina — na stranpota, o katerih je večinoma le sanjal. Živa „stranpot” je tudi Marilyn. Po tem prizoru mi jo bo predstavil. Da bom mogel nemoteno in sam z njo govoriti. Da je ljubezniva in nikaka „zvezda” v slabem pomenu.

Usedel sem se v naslonjač in med zehanjem opazoval, kako so osvetlitev že štiri- desetkrat spremenili... stara, običajna slika. Nenadoma se je nekdo usedel tik ob meni na stol. Najprej tega nisem opazil, ker je ravno komik Ewell, ki igra „zakonskega moža”, vstopil; potem pa sem videl dvojce golih, naličenih nog in vse ostale, svetovnoznane posamezne popolnosti, ki jih je skromno pokrivala lahka letna obleka. Ker se mi je zdelo, da se Marilyn uči svojo vlogo, sem imel priliko, da sem jo opazoval. Tedaj sem zagledal, da je skrivala v rokopisu vloge v usnje vezano knjižico in da je brala v njej in ne v vlogi. Kaj bi neki moglo biti? Dve minuti kasneje me je Billy predstavil; takoj sem dejal, da nočem nič spraševati, ker je o njej itak že vse znano in bi dolgočasil njo, sebe in bralce. Vedel bi rad samo, kaj tu tako zatopljeno bere? Pogledala me je s svojimi porcelanastoplavimi otroškimi očmi in mi pokazala knjižico. Bilo je sveto pismo novega zakona. Ob tem je dejala popolnoma preprosto, otroško:

„Veste, v nedeljski šoli se človek nič ne nauči. Berem ga prvič, tako rekoč. Je zelo lepo, ne res?”

Prikimal sem — dihanje glas sta mi nekoliko zastala, moram priznati.

„Zdaj berem evangelij po Janezu, ga dobro poznate?”

In ob svitu obločnic, slikanju fotografov in medtem ko ji je nekdo stisnil svilen šal v čudovite roke, se je pričel nenavaden pogovor o Jezusu Kristusu in o svetopisemskih zgodbah v evangelijih. Sredi filmskega studija. Govorila je čisto naravno in preprosto, ne neumno in ne prepametno, ne prevzetno in ne enostavno narejeno kot mnogi zvezdniki, govorila je kot preprost otrok, kar je kljub vsemu še vedno ostala.

„Tako malo vem,” je tožila in njena očarljiva usta so se povesila. „Zdaj sem običajno.”

Mih. Zočenko:

SVETA DOLŽNOST

Ker stojim na straži v duhu strankinih proletarskih načel, ki jih moramo braniti celo do zadnje kaplje krvi, mi narekuje to prijavo sveta državljanska dolžnost. Javiti vam moram, tovariš miličnik, da je stanovanje števil. 10 na glasu zaradi prodaje prepovedane alkoholne pijače, ki jo najbrž kuhala lastnica omenjenega stanovanja, gospa Gusejeva, lastnoročno. S tem oškoduje državno samoprodajo in poleg tega nikoli ne daje na up. Če boste imeli samo eno kopečko premalo denarja, vas že surovo suje iz veže ven na hodnik, kar je seveda prestopke zoper osebnost, v ustavi zajamčene pravice.

Razen tega mi narekuje ista sveta dolžnost, da je na glasu zaradi prodaje iste prepovedane pijače, t. zv. „samogona”, stanovanje števil. 3. Razlika je samo ta, da devljejo v tem primeru v samogon pomarančne lupine, najbrž zaradi okusa in peneče se pijače, kar ima jako slabe posledice za želodec. Na up seveda tudi nikoli ne dajejo. Zjokal bi se človek, tako so neusmiljeni!

Državljanke, ki izvršujejo to prepovedano obrt, pusti vse odjemalce čakati v kuhinji ali veži in zapira vrata v sobo pred nosom, če se kdo zanima ali pazi pri izdelovanju na potrebno snago. Medtem ima v omenjeni kuhinji kužka znamke „koder”, ki napada kupce in jih grize v noge. Ta koder, da bi ga vrag, je tudi mene pograbil za nogo. Ko pa sem dvignil prazno steklenico, da bi s popolno pravico sunil tega koderja, mi jo je njegova lasnica strgala iz rok in zavpila:

„Nič čudnega,” sem dejal. „Kdaj naj bi se bili izobraževali? Pred petimi leti ste bili fotografski model za 5 dolarjev na uro in danes ste slavnejši kot državni predsednik.” Dal sem ji še nekaj nasvetov, vse si je zapisala. Potem jo je Billy poklical, skočila je kvišku in stekla k njemu; dveminutni prizor je bilo treba 27-krat poizkusiti.

Uboga Marilyn. Uboga plavalasa lepota, katere napredek se je začel v sedmem nadstropju — spodaj pa nič. Ubogi idol časa, ki mu je zunanost vse, ki stoji na prsteh, čeprav zelo privlačnih nogah. Zapustil sem dvorano mnogo bolj zamišljen, kot bi bilo primerno pričakovati — po zabavi Marilyn Monroe —

P. E. (Hollywood)

„Vzemij svojo posodo nazaj, žival!” Tako je dobesedno rekla. „Ničesar ne boš pri meni dobil, če udrihaš po nedolžni živali.”

Medtem je zanesljivo dokazano, da ga sploh nisem udaril, temveč sem le dvignil steklenico v obrambi v zrak.

„Kaj pravite, vi, socialno škodljiva državljanka?” sem rekel. „Nisem niti lasu skrivil vašemu kužku. Zdaj se morate vse-

kakor opravičiti. Res ne gre, da bi ogrožal vaš popadljivi kužek hlače in čevlje kupcev.”

Samo to sem rekel omenjeni državljanki, a mi je kljub temu vrgla denar nazaj in sicer tako, da je padel pod štedilnik. Obledel je na tleh, a kužek ga je oslinil in me ni pustil blizu. Zjokal bi se človek!

Šele zdaj, v sili, sem kužka sunil z nogo, kar tudi pošteno priznam. A storil sem to samo, da bi pobral denar. Ugotovil sem tudi, da je bil en rubeljski bankovec ves slinast in je bilo zoperno vzeti ga v roke. A drugemu bankovcu je odgrizel kužek tekočo številko in mi ga ne mara zamenjati nobena podružnica državne banke. Zjokal bi se človek!

Samo v odgovor na to izzivanje sem koderja sunil v prsa, kar tudi odkrito priznam. Takoj potem sem zapustil stanovanje.

Kljub temu me od tedaj omenjena socialno kvarna državljanka ne pusti v svoje stanovanje. Nasprotno ima vrata stalno zaklenjena. Kolikokrat sem poskušal priti noter, a vedno so bila z verižico zaprta. Razen tega ima tista ženska zoprno navado, da mi vedno pljuva v obraz, čim pogledam noter. Ko sem zadnjič dvignil roko, da bi jo v plačilo za pljunke oplazil po glavi, se je menda prestrašila in tako urno zaloputnila vrata, da mi je priščenila roko v komolecu. Moral sem potem na ves glas vpiti in pred vrati skakati, a njen koder je notri lajal name. Zjokal bi se človek, tako se mi je to zamerilo. V dokaz vsega navedenega imam zdravniško spričevalo in tudi rano, ki še vedno krvavi, če na primer brskam po brazgotini.

Razen omenjenih dvomljivih stanovanj moram naznaniti še pivnico „Veselo dolina”.

MOJ SPOMIN

Moj spomin ne mara steze, nič mu ni do belih cest, vse ga na domovje veže — tiha radost in boleost.

Stare poti se počasi čez gorovje spenjajo, drobne steze po ravninah se prehitro jenjajo.

Moj spomin pa, kot bi trenil, se utrga in zleti gledat drago domačijo, sveti kraj najlepših dni.

O mladosti pridiguje vse mi na domačih tleh: gozdni hram, zelene trate in drevesa po vrteh.

Stara zibelka pod streho, votla češnja za vasjo, mlinček doli ob potoku in igrače pod pečjo.

Še mi hladno srce greje tistih zlatih dni odsej, blagodejna sapa veje — blažene mladosti spev.

Limbarski

Ladja morskega roparja

Prevod iz angleščine

(9. nadaljevanje)

V tem trenutku je bilo čuti kapitana, ko je stopal dol po stopnicah. Pompej je zopet začel snažiti srebro, Francisco pa je iznova pogledal v knjigo.

Kaj je vezalo kapitana in tega mladeniča, ni znano. Ker ga je pa mladenič vedno spremljal in živel z njim, so splošno mislili, da je kapitanov sin, in mornarji so ga časih imenovali mladega Kajna, časih pa Francisca, po njegovem krstnem imenu. Zadnje čase so poleg vsega še opazili, da sta se večkrat prepirala in je kapitan zelo pazil na vse, kar je delal Francisco.

„Prosim, nočem vaju motiti v pogovoru,” je rekel Kajn, ko je stopil v kabino; „pouk, ki ga moreš dobiti od kakega Krumana, je gotovo zelo imeniten.”

Francisco ni odgovoril ničesar in je bil očividno zatopljen v svojo knjigo. Kajn pa je pogledal zdaj enega, zdaj drugega, kakor bi hotel zvedeti njune misli.

„Prosim, kaj si rekel, Pompej?”

„Jaz rekel, masa kapitan? Rekel samo mlademu masi, to jako lepa reč, vprašal, kje vi dobili — masa Francisco nič povedal.”

„In kaj to tebe skrbi, ti črni lopov!” je zakričal kapitan, prijel za vrč in tako močno udaril Krumana po glavi, da se je upognil in da ga je vrgel na tla, najsi je bil tudi ta pravi velikan. Kri je tekla Krumanu, ko je počasi vstal, omotičen in trepetajoč od močnega udarca. Ne da bi bil zinil besedico, je počasi odšel iz kabine, Kajn pa se je vrgel na eno izmed skrinj pred posteljo in

rekel z bridkim nasmehom:

„Toliko ti je za svoje prijatelje, Francisc!”

„Ne, temveč v dokaz okrutnosti in krivičnosti proti nedolžnemu možu,” je odgovoril Francisco in položil knjigo na mizo. „Njegovo vprašanje je bilo popolnoma nedolžno — zakaj vedel ni za bližnje okoliščine, ki so v zvezi s prilastitvijo tega vrča.”

„Ti pa jih, kakor se vidi, še nisi pozabil? Dobro, naj bo, mladič. Toda svarim te še enkrat, kakor sem te svaril že dostikrat — nič drugega kakor edino spomin na tvojo mater me je odvrnil že večkrat, da te nisem vrgel morskim somom.”

„Kako vpliva na vas spomin na mojo mater, ne vem; obžalujem samo, ker je bila tako nesrečna, da je bila kakorkoli v zvezi z vami.”

„Imela je oni vpliv,” je odgovoril Kajn, „kakršnega mora imeti ženska na moža, ako sta dolga leta na isti ladji, in ta vpliv sedaj hitro gine. Govorim ti zaradi tega tako odkrito, ker ne pripuščam niti njenemu spominu, da bi me zavračal, ako se prepričam, da boš še dalje hodil po svojih poti. Vpričo vseh mornarjev si pokazal, da mi nisi naklonjen; ugovarjal si mojim poveljem — dovolj povoda imam misliti, da kuješ zaroto proti meni.”

„Ali morem storiti kaj drugega, kakor izkazovati vam svoje zaničevanje,” je odgovoril Francisco, „ko moram biti priča takim krvavim, strašnim zločinom — hladnokrvne okrutnosti, kakor je bilo zadnjič? Čemu ste me privedli semkaj? In čemu me sedaj zadržujete? Vse, kar zahtevam, je: dovolite mi, da odidem s te ladje. Vi niste moj oče, sami ste mi povedali.”

„Ne, nisem tvoj oče — toda ti si sin svoje matere!”

„To vam ne daje nikake pravice, da imate oblast do mene, in tudi ako bi bili poročeni z mojo materjo, ki —”

„Nisem bil.”

„Hvala Bogu, zakaj zakon z vami bi bil zanj le še večja sramota!”

„Kaj?” je zavpil Kajn, vstal in prijel mladeniča za vrat ter ga dvignil kakor igračo. „Toda ne — ne morem pozabiti tvoje matere.” Kajn je izpustil Francisca in zopet sedel na skrinjo.

„Kakor vam drago,” je dejal Francisco, ko se je zopet zavedel. „Ako me pač zadavi vaša roka ali ako me vržejo z ladje morskim somom, bo samo en umor več!”

„Blazni glupec! Zakaj me izkušaš na ta način?” je dejal Kajn, zopet vstal in hitro odšel iz kabine.

Prepir, ki smo ga popisali ravnokar, so slišali gori na krovu, ker so bila vrata in okno kabine odprta, da bi prihajal sveži zrak vanjo. Kajnov obraz je bil ves rdeč, ko je stopal navzgor. Zapazil je, da je stal prvi krmar blizu in da je mnogo mož, ki so dremaje ležali na zadnjem koncu ladje, uprlo glavo ob komolce, kakor bi bili hoteli poslušati pogovor spodaj.

„Tako ne pojde dalje”, je rekel krmar Hawkhurst in zmagal z glavo.

„Ne,” je odgovoril kapitan, „in tudi ako bi bil moj sin. Toda kaj naj storim? — Ne boji se ničesar.”

Hawkhurst je pokazal proti vходу v prištanišče.

„Kadar vas vprašam za svet, mi ga dajte”, je dejal kapitan in se žalosten obrnil.

(Dalje prihodnjič)

no”, ki tudi zasluži, da bi jo postava vzela na piko. Tam so mi namreč prisolili zaušnico in me potisnili v kot. „Če si kozarec potolkel, pasja noga, ga plačati moraš,” so mi rekli. Resnica pa je, da nikoli nisem potolkel nobenega vrča in sploh ni moja skrb, da bi v krčmi varoval posodo. „Jaz nisem vaš zastavljenec, da bi za škodo odgovarjal,” sem po pravici povedal. „Pustite me, da bom pojedel klobaso s kruhom, ki sem jo naročil.” A namesto tega so me surovo vlekli naprej, dokler me niso spravili do vrat. Šele potem so me spustili ven, a naročena klobasa je ostala na mizi. Zjokal bi se človek!

Naposled imam še sveto državljansko dolžnost v zadevi v isti hiši stanujoče gosposdične Varke Petrove. Tudi njo priporočam oblasti, ker izjava njeno obnašanje javno spodobnost in dokazuje, da je na slabem glasu. Kolikokrat sem jo vabil na sprehod ali ponujal spremstvo, toda me je vedno izzivalno zavrnila.

Priporočam tovarišu miličniku, naj takoj zapre vse omenjene osebe ali jih drugače kaznuje po zakonskih predpisih. Jaz odgovarjam osebno za vsebino te ovadbe in jamčim, da je popolnoma resnična do zadnje besede. Kajti stojim na straži v duhu proletarskih načel Zvezne komunistične stranke in sem tudi aktivno udeležen pri protiverskem gibanju zoper geslo „Vera je opij za neuko ljudstvo!”, čeprav sem zdaj odpuščen iz službe in reduciran zaradi socialistične zavednosti.

Prosim samo še, da ne bi zaprli krčme „Vesela dolina”. Zdaj sem namreč bolan in je ne morem obiskati. A ko ozdravim, jo bom zopet obiskal. Saj sem zadnjič pošteno plačal klobaso, a je nisem pojedel.

(Nadaljevanje s 4. strani.)

pristojnih uradih. To tiskovino je treba izpolniti in pridjano je tudi navodilo s pojasnili, kako jo je treba izpolniti. Navodilo tudi razloži, za katere otroke dobi samostojni delojemalec družinsko doklado in kateri otroci ne pridejo v poštev. Izpolnjene tiskovine je treba v dveh izvodih oddati izključno samo pri občinskih uradih, oziroma magistratih, kjer je stalno bivališče prosilca.

Za omogočanje plačilnega prometa more prosilec v svoji izjavi tudi navesti, da želi, da se mu družinska doklada nakaže v njegovo dobro pri kakšnem denarnem zavodu ali pri pristojnem finančnem uradu. Oddane izpolnjene tiskovine bodo po pregledu na občinskih uradih poslane po uradni poti na pristojni finančni urad, ki bo izposloval izplačilo družinske doklade pri deželnem finančnem uradu. Osebnih intervencij glede družinskih dokladov pri finančnih uradih pa samo otežkočajo

ali zavlačujejo ves uradni postopek in zaradi tega prosimo, naj se te opuste.

Kljub temu, da bodo izpolnjene izjave glede družinskih dokladov takoj in po vrsti pregledane, je število teh tako veliko, da je treba precej časa, predno je mogoče izstaviti nakaznice za družinsko doklado in urediti stalno izplačevanje. Zaradi tega se utegne zgoditi, da predvsem onim upravičencem, ki bi se s svojimi izpolnjenimi tiskovinami zakasnil, ne bo mogoče nakazati družinske doklade že po preteku prvega četrtertletja 1955, kakor je bilo predvideno. Toda tudi ti dobe družinsko doklado računano od 1. januarja 1955, v kolikor so do tega termina bili bili dani in izpolnjeni tudi pogoji za to.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

RADIJSKI APARATI,
ELEKTR. POTREBŠČINE,
DVOKOLESA, ŠIVALNI
STROJI. — Na obroke!

Radio KERN

KLAGENFURT,
BURGGASSE, TEL. 24-01

Brez SCHLEPPE - piva bi žeja biva

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT STADTTHEATER

25. do 28. 3.: „Bei Dir war es immer so schön“

29. do 31. 3.: „Der verlorene Sohn“

PRECHTL

25. do 31. 3.: „Verliebte Leute“

VOLSKINO

Od 25. 3. naprej: „Auf der Reeperbahn nachts um 1/2 1“ (ni za mladino)

DOBRLA VES

26. 3. ob 20. uri in 27. 3. ob 16. uri: „Der Jakobshof ohne Erben“ (ni za mladino)

30. 3. ob 20. uri: „Heimlich, still und leise...“ (ni za mladino)

PLIBERK

26. do 27. 3.: „Regina Amstetten“ (ni za mladino)

30. do 31. 3.: „Tolle Lola“ (ni za mladino)

V trgovini z usnjem Hegenbart, Celovec — Klagenfurt, Villacher Strasse 9 ste postreženi z največjim zadovoljstvom.

Naš optik je:

KARL SEKERKA

drž. izpr. optik. Dobavitelj vseh bolniških blagajn. Celovec-Klagenfurt, St. Ruprechter Str. 18.

Papirnati možnarji vse velikosti za velikonočno streljanje pri KRÖTSCHMER, Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstrasse.

Plašči iz balonske svile, dežni in za motoriste najceneje v strokovni trgovini V. TARMAN, Celovec-Klagenfurt, Völkermarkter Strasse Nr. 16.

Vsak teden nove pošiljke raznih avto-vozov samo Kd. Autozentrale POTUZNIK, Celovec-Klagenfurt, St. Ruprechter Strasse.

Nemški linolej — Stragula dobra talna obloga, CERNY, Celovec, Neuer Platz 8

Poceni prodaja se nadaljuje STOFFSCHWEMME, CELOVEC Marktplatz.

BODENBELAG

in größter Auswahl:

Österreichisches Linoleum

Deutsches Linoleum

Holländisches Linoleum

Englisches Linoleum

Drucklinoleum

Donauleum

Deutsches Stragula

Englisches Barfelt

Plastic

Thelon (in allen Stärken)

Thelontepich (nach Maß)

Terra-Gomme-Gummibelag

Juvinyll (größtes Lager)

Kokosläufer

Reste billig

Parkettböden

Gummiböden

Faserplatten-Elementeböden

Bodenschleifen

Boden-Versiegeln

Alle Bodenpflegemittel

Spezialgeschäft

Orasch' Erben

KLAGENFURT

8. Mai-Strasse 5, Telefon 56-38

Ročno-pletilni stroji Knittax, Rapidex, Triorex samo pri Ing. Senekowitsch, Klagenfurt, Alter Pl. 28

V našem dam malo posestvo blizu Vrbe s tri glavami živine in orodjem za delo. Več poizveste na upravi „Našega tednika“.

Osi za priklonpnike, železna platišča (Felgen), vzmeti, enosni priklonpniki, rabljeno, poceni pri: AUTOZASTOPSTVU

Schrottvertrieb Rumwolf, Klagenfurt, Flatschacher Strasse 18, telefon 37-78.

Vaše

velikonočne nakupe

kakor moške in damske obleke, blago, perilo in nogavice si žimprej preskrbite. Vse to dobite najceneje pri tvrdki

L. MAURER

Klagenfurt, Alter Platz 35

Črke za portal pri Jenoch, Klagenfurt, Herengasse 14.

PRODAM

Prodaj poceni mizarski obrat s stroji vred in vsem kar spada zraven, kakor hiša 8x12 m, delavnica 16x7 m velikosti ter izdelovalnica za opeko. Vse to leži ob glavni cesti v Celovcu in se prodaja zaradi bolezni. Dopise pošljite pod „Dobra ekstenstenca“ na upravo lista.

PFAFF novi nemški

šivalni stroj za gospodinjstvo in obrtništvo
Celovec GRUNDNER
Wieneng. 10

Sanitarne naprave, centralne kurjave, vodovodne napeljave ANDLINGER, Celovec Adlergasse, tel. 20-52. Strokovni nasveti in brezplačni proračuni. Dobave po tovarniških cenah. Električne črpalke. Vse na zalogi.

„Hornophon - Rex“, radioaparati z največjo prodajalno štev. tudi na obroke pri OTTO GAGGL, Villach RATHAU

Hubertus-plašče poceni pri WALCHER

Klagenfurt, 10.-Oktober-Strasse 2

ZENSKÉ TASKE, AKTOVKE, DENARNICE, KOVČKE in ROKAVICE pri

MARKETZ & SEREINIGG

KLAGENFURT, Paradeisergasse 7

DAMSKÉ PLASČE

MOŠKE OBLEKE

najboljše kvalitete in kljub temu poceni pri

Pleikner OHG.

BELJAK, HAUPTPLATZ NR. 2

Hiša dobrega pohištva 4 PREDNOSTI:

1. Ogromna izbira — nad 100 kompletnih pohištvev 2. Najboljše in najcenejše pohištvo v Avstriji. — Spalnice iz trdega lesa samo 3.900 šil. 3. Plačila na obroke brez obresti 4. Dostava na dom z lastnim posebnim avtomobilom.

STADLER-MÖBEL

KLAGENFURT

Domlad je prišla
o hišo blaga

Ischernütter

CELOVEC - KLAGENFURT

Karfreitstrasse 1

Keuschnigg - semena

OD LETA 1879

PRILJUBLJENA — PREIZKUŠENA
CELOVEC-KLAGENFURT, Heuplatz 6

Zopetna otvoritev!

Vsem našim cenjenim znancem, prijateljem in odjemalcem sporočamo, da smo ponovno odprli POSEBEN ODDELEK za NOGAVICE, VOLNO IN PLETENINE. — Naša specialna trgovina bo nedvomno vzbudila tudi pri vas največje zanimanje. Na razpolago vam je bogata in skrbno urejena zaloga omenjenega blaga! — Naše vodilo in dolžnost nam bo: pazljiva kot vedno in točna ter strokovna postrežba! — Priporočila se

FRANZ SPERDIN OHG.

KLAGENFURT, Paradeisergasse 3

VSE BARVE IN LAKI se dobe pri

Farben Kikel

Klagenfurt, Priesterhausg. 1 in St. Veit a. d. Glan

ALLE ARTEN BÜRO-, SCHREIB- U. RECHENMASCHINEN

Theodor Strein

Klagenfurt
Villach

Alle Arten

Büro-, Schreib- und Rechenmaschinen

GÜNSTIGE TEILZAHLUNGEN

ALLE ARTEN BÜRO-, SCHREIB- U. RECHENMASCHINEN

Specialna tvrdka strojev za moderno predelavo lesa, stroji vsake vrste kakor stranski poljarmeriki (Seitengatter), motorje i. t. d. dobite pri domači tvrdki

Anton Angela

Celovec-Klagenfurt, St. Ruprechterstr. 8

Primerna velikonočna darila

vseh vrst gumijastih izdelkov samo v strokovni trgovini

GUMMI BERGER

KLAGENFURT,
Kardinalplatz

Meni FOTO-APARAT od 180.— šil. naprej. To je najlepše velikonočno darilo. Tudi „Gutschein-Scheck“ je največje vrednosti samo pri

FOTO-ECKE

CELOVEC — KLAGENFURT
OBSTPLATZ, TELEFON 44-61

Kolesa, motorji lastna delavnica za stroje, delo solidno in poceni v znani celovski mehanični delavnici.

Zanesljivi odjemalci dobijo tudi na obroke.

Johann Novak

MEHANIČ IN KLUČAVNICAR
KLAGENFURT, Feldmarschall-Konrad-Platz 1

Oglašuj v našem listu!

ŠLAGER! - prav nič, ker smo zmeraj najcenejši!

NAŠI DOKAZI:

Hubertus plašči, kompletni z dvojnimi sedlom, zeleni in sivi, vseh velikosti, dobre kakovosti S 296.—

Svileni barhent, vzorčast, v različnih barvah 90 cm šir., prvovrstne kakovosti S 13.90

Volneno škotsko blago v vseh barvah, za obleke in krila, 145 cm šir. S 25.90

Pralna flanela, v barvah S 7.50

Santung za obleke v različnih barvah in vzorčasto, 90 cm šir. S 9.50

Everglace za bluze in obleke različnih barv, 90 cm široko S 97.—

Rayé za srajce in bluze v različnih barvah, 90 cm šir. S 7.50

Volneno blago za damske obleke v različnih barvah in vzorcih 140 cm šir. od S 19.—

Gradi za modroce, 130 cm šir. S 16.90

Domače obleke, S 29.—

Damske nogavičke v različnih barvah S 1.90

OSTANKI:

Moški ulster-plašč iz čiste volne, samo še nekaj komadov S 490.—

Damske jutranje halje iz svilene barhenta, kompletne S 98.—

Damske jutranje halje, kompletne S 49.—

Schlamminger volnene kratke nogavičke S 7.90

Damske volnene rute v različnih barvah S 5.50

Samoveznice (kravate) od S 1.—

Na tisoče metrov novo prispelega različnega blaga za pomladanske obleke, kostume in plašče vam nudimo v edinstveni kakovosti in cenah

Na novo smo prejeli: damske plašče, kostume, moške obleke in pletenine v bogati

izbiri. Pridite zaradi tega tudi vi v trgovsko hišo Korošca

G. UMSCHADEN

KLAGENFURT, BAHNHOFSTRASSE

— UGODNA PLACILA NA OBROKE! — NA ŽELJO POŠLJEMO PO POSTI —